

16
30.11.2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, БІЗНЕСУ ТА МАРКЕТИНГОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

МАТУСЕВИЧ Любов Вікторівна
(студент групи ЗМО-22-2М)

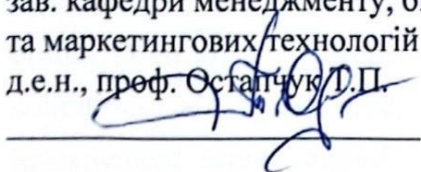

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

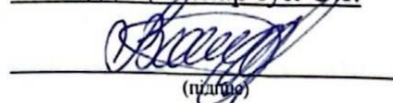
УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «НЕК-СУС ІНЖИНІРИНГ» В
СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

(представлена на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
галузі знань 07«Управління та адміністрування» спеціальності
073 «Менеджмент»)

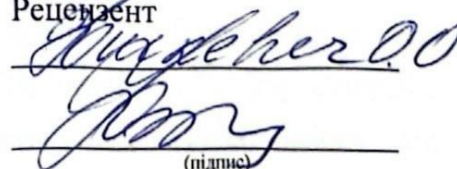
Допущено до захисту
протокол № 8
від 29.11.2023
зав. кафедри менеджменту, бізнесу
та маркетингових технологій
д.е.н., проф. Остапчук І.П.

Керівник роботи:
к.е.н., доц. Вікарчук О.І.

(підпис)

Рецензент

(підпис)

Житомир, 2023

Анотація

Матусевич Л. В. Управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» в сучасних умовах господарювання. – Рукопис.

Магістерська кваліфікаційна робота представлена на здобуття ступеня вищої освіти «магістр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». – Державний університет «Житомирська політехніка», Житомир, 2023.

У магістерській кваліфікаційній роботі розглянуто особливості обґрунтування та оптимізації системи управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання. Досліджено теоретичні основи управління прибутком підприємства. Представлена аналітична оцінка функціонування системи управління прибутком підприємства. Обґрунтовано напрями удосконалення системи управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання.

Ключові слова: прибуток, фінансовий результат, доходи, витрати, управління прибутком, рентабельність, ефективність діяльності.

Annotation

Matuskevych L. V. Profit management of «Nek-Sus Engineering» LLC in modern business conditions. - Manuscript.

The master's qualification work is submitted for the Master's degree, field of knowledge 07 "Management and administration" of specialty 073 "Management". - Zhytomyr Polytechnic State University, Zhytomyr, 2023.

In the master's qualification work, the features of the justification and optimization of the company's profit management system in modern economic conditions are considered. The theoretical foundations of enterprise profit management were studied. An analytical evaluation of the functioning of the company's profit management system is presented. The directions for improving the company's profit management system in modern business conditions are substantiated.

Keywords: profit, financial result, income, expenses, profit management, profitability, efficiency of activity.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	1
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	8
1.1. Сутність та значення системи управління прибутком як складової стратегічного розвитку підприємства	8
1.2. Механізм управління прибутком підприємства.....	17
1.3. Методичні підходи до оцінювання ефективності управління прибутком підприємства	25
1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин у сфері управління прибутком підприємств	32
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «НЕК-СУС ІНЖИНІРИНГ»	42
2.1. Організаційно-управлінський аналіз діяльності підприємства	42
2.2. Діагностика фінансово-економічного стану підприємства	50
2.3. Оцінка системи управління прибутком на підприємстві	50
Висновки до розділу 2	65
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «НЕК-СУС ІНЖИНІРИНГ» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	67
3.1. Напрями формування внутрішнього потенціалу управління прибутком підприємства	67
3.2. Обґрунтування стратегії управління прибутком підприємства	74
3.3. Оцінювання ефективності пропозицій щодо удосконалення управління прибутком підприємства	81
Висновки до розділу 3	86
ВИСНОВКИ.....	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	92
ДОДАТКИ.....	100

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Результатом правильно організованої господарської діяльності підприємств є прибуток, який є особливою реакцією споживачів на асортимент товарів і послуг. Недостатня прибутковість компанії може призвести до зростання залежності від використовуваних ресурсів, втрати фінансової незалежності та зниження платоспроможності, що в довгостроковій перспективі може загрожувати неплатоспроможністю компанії.

Забезпечення прибутковості компанії на сучасному етапі економічного розвитку, який характеризується високим рівнем невизначеності та ризику, є важливою і складною метою в системі стратегічного управління компанією. Тому планування комплексу заходів з управління прибутком має бути адаптоване до основних завдань підприємства у сфері стратегічного управління та сприяти раціональному використанню потенціалу підприємства.

Актуальність дослідження проблеми управління прибутком підприємств визначається необхідністю створення довгострокових конкурентних переваг підприємства на ринку, що вимагає комплексного та системного розвитку виробничої сфери, активізації інноваційної діяльності тощо, вдосконалення ефективності маркетингової діяльності, розвиток корпоративної культури тощо. Основним джерелом фінансування такого розвитку є прибуток компанії, тому питання управління прибутком є першорядними.

Для ефективного управління прибутком підприємства необхідно приділяти достатню увагу всім фазам класичного процесу управління: плануванню, організації, мотивації та контролю. Слід зазначити, що незважаючи на достатню кількість наукових публікацій на тему управління прибутком, питання управління прибутком з точки зору концепції стратегічного управління, адаптації процедури стрес-тестування до процесів управління прибутком за умови ризику та невизначеності, продовжують бути предметом недостатніх досліджень.

Дослідженню теоретико-методологічних аспектів управління прибутком

підприємства присвячені роботи таких науковців, як Одіжний В. О., Єпіфанова І. Ю., Гуменюк В. С., Власенко Т. Ю., Стародубцева О. С., Коваленко Д. І., Бейгул В. І., Жигалкевич Ж. М., Фісенко Е. С., Николишин С. Є. та інших.

Зазначене обумовило вибір теми, постановку мети та завдань магістерської кваліфікаційної роботи. Обрана тема повністю відповідає проблемам наряду підготовки за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є дослідження та подальше узагальнення теоретико-методичних засад удосконалення управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» в сучасних умовах господарювання.

Для досягнення поставленої мети були сформульовані та вирішені такі **завдання:**

- дослідити сутність та значення системи управління прибутком як складової стратегічного розвитку підприємства;
- вивчити механізм управління прибутком підприємства;
- узагальнити методичні підходи до оцінювання ефективності управління прибутком підприємства;
- вивчити нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин у сфері управління прибутком підприємств;
- провести організаційно-управлінський аналіз діяльності підприємства;
- провести діагностику фінансово-економічного стану підприємства;
- здійснити оцінку системи управління прибутком на підприємстві;
- запропонувати напрями формування внутрішнього потенціалу управління прибутком підприємства;
- здійснити обґрунтування стратегії управління прибутком підприємства;
- представити оцінювання ефективності пропозицій щодо удосконалення управління прибутком підприємства.

Об'єктом дослідження у магістерській кваліфікаційній роботі виступає процес удосконалення управління прибутком підприємства, **предметом** — теоретичні, методичні та прикладні засади удосконалення управління прибутком підприємства.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися методи дослідження: наукового узагальнення (коли визначається сутність процесів та систематизація їх складових); порівняння (при порівнянні показників у динаміці); групування (при класифікації); графічний (при вивченні динаміки та структури); синтез (розглядають окремі сторони об'єкта, виділяють окремі поняття); індукція (для отримання загальних висновків на основі окремих фактів); дедукція (отримання часткових висновків на основі знання деяких загальних положень); математична статистика (при обробці статистичних даних за звітний період).

Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, законодавчі акти, що висвітлюють аспекти управління прибутком підприємств, електронні ресурси мережі Інтернет, дані та бухгалтерська звітність досліджуваного підприємства, а також внутрішня інформація підприємства

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розвитку теоретико-методичних підходів щодо управління прибутком підприємства в сучасних економічних умовах. Зокрема елементами наукової новизни є наступне:

- удосконалено трактування сутності поняття «управління прибутком підприємства» як комплексного процесу, що включає аналіз, планування, регулювання та контроль формування, розподілу і використання прибутку, та який реалізується за допомогою багаторівневої і взаємозалежної системи всіх організаційних елементів підприємства для забезпечення зростання прибутку в короткостроковому і довгостроковому періодах;

- поглиблено методичний інструментарій оцінювання ефективності процесу управління прибутком підприємства на основі виділення комплексу монетарних та немонетарних наслідків удосконалення управління прибутком.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці та застосуванні прикладних заходів управління прибутком підприємства ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» в сучасних умовах господарювання.

За результатами дослідження опубліковано: Матусевич Л. В. Механізм управління прибутком підприємства. Тези IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу» (09–10 листопада 2023 р.).

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження було апробовано під час участі в наступних наукових конференціях: IV Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу» (09–10 листопада 2023 р.).

Структура та обсяг магістерської кваліфікаційної роботи. Магістерська кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладено на 100 сторінках друкованого тексту. Робота містить 35 таблиць та 6 рисунків. Список використаних джерел налічує 85 найменувань. Робота містить 3 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Сутність та значення системи управління прибутком як складової стратегічного розвитку підприємства

Прибутковість відіграє вирішальну роль у стабільному розвитку та діяльності будь-якої компанії. Прибуток є основною метою підприємницької діяльності та основним критерієм оцінки діяльності підприємства, а також виступає основним механізмом захисту підприємства від загрози банкрутства. В умовах сильної конкуренції забезпечення ефективного управління прибутком є важливою ланкою бізнес-процесу. Для досягнення позитивної динаміки прибутковості підприємства необхідно побудувати ефективну систему управління прибутком [14, с.43].

Система управління прибутком підприємства складається із сукупності конкретних методів, технологій, способів і методів обґрунтування фінансових управлінських рішень, пов'язаних з формуванням витрат і доходів підприємства, а також форм їх реалізації з метою забезпечення прийняттого рівня корпоративної рентабельності фінансово-господарської діяльності конкретного підприємства [3, с.182].

Ефективна система управління прибутком сприяє стабільному функціонуванню та розвитку підприємства шляхом: підвищення добробуту власників підприємства; забезпечення зростання ринкової вартості компанії; підвищення його інвестиційної привабливості; здійснення розподілу прибутку відповідно до стратегії розвитку компанії; забезпечення ефективного впливу на трудову діяльність працівників, що досягається шляхом участі працівників у розподілі прибутку; підвищення платоспроможності підприємства; зниження бізнес-ризиків; здійснення соціального розвитку компанії; поповнення фінансових ресурсів підприємства тощо.

Окремі наукові дефініції поняття «управління прибутком підприємства» представлено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Окремі наукові дефініції поняття «управління прибутком підприємства»

Автор	Визначення
Біла О.Г. [4, с.225]	процес розробки та прийняття ефективних управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування та розподілу і використання на підприємстві з метою максимізації добробуту власників підприємства в поточному та перспективному періодах.
Гринів Л.В. [19, с.292]	процес пошуку та прийняття управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілу і використання на підприємстві.
Денисенко Л.О. [25, с.146]	побудова системи управління, що враховує тактичні та стратегічні аспекти управління, спрямована на підвищення кінцевих результатів діяльності суб'єкта господарювання, яку розглядають як сутність взаємопов'язаних елементів, кожний з яких виконує певну роботу, спільна дія котрих забезпечує досягнення механізму отримання прибутку заданої величини.
Єпіфанова І.Ю. [29, с.190]	комплекс організаційно-управлінських заходів, методів та інструментів визначення і реалізації найбільш економічно ефективних управлінських рішень щодо формування, розподілу та використання фінансово-економічного результату діяльності підприємства для досягнення його цілей та мети створення.
Майборода О.Є. [41, с.311]	сукупність взаємопов'язаних елементів, кожний з яких має функціональне призначення та спільна дія котрих за певних умов забезпечує досягнення механізму отримання прибутку заданої величини.
Мартиненко В.П. [44, с.165]	процес побудови та реалізації найбільш економічно ефективних рішень щодо питань формування, розподілу та використання фінансового результату господарської діяльності підприємства з метою забезпечення стійкого фінансового стану й ефективної діяльності підприємства у майбутньому.
Опікунова Н.В. [58, с.295]	процес побудови і реалізації максимально економічно ефективних рішень з питань формування, розподілу та використання фінансового результату діяльності підприємства з метою забезпечення стійкого фінансового стану та ефективної діяльності в поточному та перспективному періоді.
Попович Д.В. [70, с.747]	система управління, що враховує тактичні та стратегічні аспекти управління, спрямована на підвищення кінцевих результатів діяльності суб'єкта господарювання, яку розглядають як сутність взаємопов'язаних елементів, кожний з яких відіграє певну роль, спільна дія котрих забезпечує досягнення механізму отримання прибутку.
Продіус Ю.І. [73, с.225]	процес пошуку та прийняття управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілу і використання на підприємстві

Поняття «управління прибутком» має неоднозначне трактування та потребує чіткої ідентифікації. На нашу думку, управління прибутком підприємства – це комплексний процес, що включає аналіз, планування, регулювання та контроль формування, розподілу і використання прибутку, та який реалізується за допомогою багаторівневої і взаємозалежної системи всіх організаційних елементів підприємства для забезпечення зростання прибутку в короткостроковому і довгостроковому періодах.

Управління прибутком підприємства є логічним продовженням його стратегічного управління і не може бути реалізовано як самостійний бізнес-процес. Щоб підвищити ефективність управління прибутком, ви повинні узгодити свою стратегію управління прибутком із загальною стратегією управління бізнесом. Як складова стратегічного корпоративного управління управління прибутком потребує уточнення таких аспектів, як підходи до управління прибутком, завдання та принципи управління прибутком, елементи системи управління прибутком тощо.

В. С. Гуменюк у роботі [22] систематизує основні підходи до управління прибутком таким чином:

- стратегічний (розробка системи управління прибутком, що враховує стратегічний напрямок розвитку компанії);
- організаційний (процес управління прибутком розглядається як сукупність організаційно-управлінських рішень);
- системний (система управління прибутком – це сукупність функціональних підсистем управління, що забезпечують економічну ефективність управління прибутком у процесі взаємодії).

Спільною рисою наведених вище підходів є формулювання основної мети управління оперативним прибутком - забезпечення економічної ефективності цього процесу, тобто ряду цих заходів.

Аналізуючи завдання управління прибутком, наведені у [10], відзначимо, що вони відображають стратегічний аспект управління прибутком (формування оптимального обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до

стратегічних цілей підприємства), аспект маркетингу (забезпечення максимізація прибутку з урахуванням меж ринкової ситуації), виробничий аспект (забезпечення максимізації прибутку з урахуванням потенціалу ресурсів підприємства) та інвестиційний аспект (забезпечення зростання вартості ринку компанії, що гарантує можливість виплати високих дивідендів власникам компанії).

Основні принципи управління прибутком в системі стратегічного управління компанією наведені в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Принципи управління прибутком підприємства [10]

Принцип	Сутність
Системності	забезпечити рентабельність процесу управління прибутком
Комплексності	врахування потреб основних функціональних підсистем корпоративного менеджменту в управлінні прибутком
Безперервності	постійне впровадження процесу оперативного управління прибутком з урахуванням впливу екзогенних та ендегенних факторів середовища
Варіативності	впровадження сценарного підходу в управлінні прибутком
Орієнтації на стратегічні цілі розвитку підприємства	поєднання цілей управління прибутком зі стратегічними цілями розвитку бізнесу
Динамічності	менеджмент, швидка адаптація до нових завдань в управлінні прибутком

Елементи системи управління підприємством, які повинні бути підпорядковані системі стратегічного управління підприємством, визначено Ж. М. Жигалкевич та Е. С. Фісенко в [30, с.146]. Ці елементи включають:

- концепція управління прибутком;
- політика компанії щодо управління прибутком;
- принципи управління прибутком;
- механізм управління прибутком;
- інформаційна система;
- методи аналізу та планування прибутку.

Необхідність управління прибутком з точки зору концепції стратегічного управління визначається тим, що саме прибуток характеризує економічний

ефект від господарської діяльності підприємства. Крім того, це як фінансовий результат, так і основна складова фінансових ресурсів підприємства як джерело формування бюджету різних рівнів [41, с.311].

Аналізуючи управління доходами як складову системи стратегічного управління компанією, необхідно приділити достатню увагу питанням узгодження загальної стратегії розвитку компанії та стратегії управління прибутками. О. О. Вишневський пропонує для досягнення цієї мети використовувати категорію «цінностей», яка безпосередньо пов'язана з місією компанії [11, с.103]. Стратегія розвитку компанії, яка бажає бути успішною в базовому сегменті ринку в довгостроковій перспективі, базується на таких цінностях:

- професіоналізм;
- згуртованість;
- відповідальність;
- бажання вдосконалюватися.

Основу стратегії управління прибутком складають наступні цінності:

- максимізація прибутковості компанії;
- забезпечити платоспроможність підприємства;
- збереження фінансової незалежності компанії;
- підтримання цільового рівня діяльності компанії.

Результатом узгодження стратегії управління доходами та стратегії розвитку є певний синергічний ефект, який проявляється у збільшенні швидкості досягнення стратегічних цілей компанії. Щоб покращити процес координації цих стратегій, необхідно визначити, якими характеристиками володіє потенційно ефективна стратегія.

Основні характеристики ефективної стратегії підприємства систематизовано В. П. Мікловдою, І. Г. Брітченко, Н. Ю. Кубіній, Ю. О. Дідовичем [19, с.59] та представлено на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Характеристики потенційно ефективної стратегії управління прибутком підприємства [19]

З рис. 1.1 видно, що ефективність стратегії характеризується класичними показниками ефективності інвестиційних проєктів (дисконтований чистий прибуток, внутрішня норма прибутку, період окупності), що пояснюється тим,

що реалізація стратегії потребує певний період часу. Тому адекватна оцінка у цьому випадку зв'язку між вхідними та вихідними грошовими потоками можлива лише за умови дисконтування цих грошових потоків.

У процесі стратегічного управління прибутком принципове значення мають питання формування прибутку з одного боку та розподілу прибутку з іншого. Прибуток підприємства може бути отриманий шляхом здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. З такого комплексу заходів складається розподіл прибутку в системі стратегічного управління компанією [46, с.50]:

- управління сплатою податку на прибуток;
- оптимізація співвідношення розподілу прибутку на капіталізовану та споживану частини;
- управління частиною капіталізованого прибутку;
- використання витраченого прибутку.

Відповідно до Податкового кодексу України, у ст. 134, об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, визначений шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), який на балансі підприємства визначається відповідно до національного законодавства (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, про різниці, які виникають відповідно до положень цього Кодексу [67].

Основна ставка податку на прибуток становить 18%. Податковими (звітними) періодами з податку на прибуток є календарні: квартал, півріччя, дев'ять кварталів, рік. При цьому податкова декларація розраховується наростаючим підсумком [67].

При розрахунку співвідношення між капіталізацією прибутку та його споживанням необхідна експертиза фінансового стану підприємства для визначення його платоспроможності, діяльності та фінансової незалежності. Особливу увагу слід звернути на аналіз значень нормалізованих коефіцієнтів

фінансового стану, які об'єктивно свідчать про існуючу ситуацію у сфері управління фінансами підприємства, в тому числі управління доходами.

Управління капіталізованою часткою прибутку має базуватися на ретельному аналізі можливих інвестиційних альтернатив. Це можна довірити професіоналам – компаніям з управління активами, які відстежують основні показники фінансового ринку та пропонують оптимальний варіант інвестування корпоративних коштів. Перш ніж працювати з такими компаніями, необхідно оцінити їх економічну доцільність і проаналізувати ризики, пов'язані з таким видом співпраці [56, с.21].

При використанні витраченого прибутку основними питаннями є його раціональний розподіл за основними сферами управління підприємством: виробництво, персонал, фінанси, маркетинг, інновації. Для підвищення ефективності цього процесу рекомендується, починаючи з організаційної структури підприємства, розробити його фінансову структуру з виділенням центрів фінансової відповідальності та використовувати бюджетування та контроль.

Коваленко Д.І., Бейгул В.І., аналізуючи стратегічне управління прибутком у системі стратегічного управління підприємством, підкреслюють, що оцінка ефективності управління прибутковістю підприємства з точки зору економічної збалансованості повинна здійснюватися на основі обраного критерію економічної рівноваги та на порозі економічно збалансованого розвитку компанії [34, с.47]. Тобто важливу роль відіграє стратегія управління прибутком компанії, оскільки прогнозування евристичних зон прибутковості є основою для прийняття управлінського рішення щодо стратегії розвитку компанії.

Циклічні причинно-наслідкові зв'язки між підсистемами управління прибутком досліджували Т.Ю. Власенко та О.С. Стародубцева в [12, с.257]. З точки зору системного підходу управління прибутком є складною системою, яка складається з таких функціональних підсистем:

- планування прибутку;

- аналіз прибутку;
- прогноз прибутку;
- контроль реальних даних.

Від розміру очікуваного прибутку від господарської діяльності за певний період залежить подальша діяльність підприємства на цільових ринках збуту продукції. Ефективний аналіз, прогнозування та контроль рівня прибутковості підприємства, у свою чергу, багато в чому визначає ступінь його прибутковості в майбутніх періодах. Тому ми маємо певний управлінський цикл, який забезпечує реалізацію стратегії розвитку компанії. Стратегічний напрямок управління доходами як складової системи стратегічного управління компанією мотивується на основі аналізу ринкової ситуації та ресурсного потенціалу компанії.

Оскільки бізнес є відкритою соціально-економічною системою, то при розвитку бізнесу необхідно враховувати прогнози платоспроможності споживачів, очікуване значення ємності цільового ринку, активність конкурентів, взаємовідносини з постачальниками тощо. Водночас існує багато інструментів максимізації прибутку за рахунок більш раціонального використання потенціалу підприємства: підвищення продуктивності праці, зростання ділової активності, прискорення оборотності оборотних коштів підприємства, підвищення ефективності використання основних ресурсів, зниження собівартості продуктів, вдосконалення товарної, цінової, збутової та комунікаційної політики [4, с.65].

Таким чином, управління прибутком компанії є важливою частиною її системи стратегічного управління. Стратегія управління прибутком є однією з функціональних стратегій компанії і є частиною її стратегічного ансамблю. Питання узгодження стратегії управління прибутком зі стратегією управління потенціалом підприємства, загальною стратегією його розвитку, є першочерговим при плануванні комплексу економічних рішень підприємства в умовах невизначеності та ризику.

1.2. Механізм управління прибутком підприємства

Забезпечення економічного розвитку в довгостроковому періоді є однією з ключових цілей діяльності промислових підприємств у сучасних умовах глобалізації бізнесу, зростання ризику та невизначеності, трансформаційних процесів в економіці України. Тому проблема підвищення ефективності процесу управління прибутком підприємств набуває не лише пріоритетного, а й стратегічного значення в контексті забезпечення зростання прибутковості та економічного розвитку суб'єктів господарювання у довгостроковому періоді. Управління прибутком підприємства є ключовим процесом у загальній системі менеджменту підприємства, який забезпечує формування базових передумов для стійкого підвищення результативності господарської діяльності, прибутковості, платоспроможності, досягнення фінансової рівноваги та довгострокового економічного розвитку суб'єкта господарювання [15, с.106].

На наш погляд, для реалізації ефективного управління прибутком підприємств, необхідно розробити відповідний механізм управління, який дасть змогу забезпечити успішне досягнення його головної мети та завдань шляхом комплексної реалізації функцій, принципів, важелів, методів, інструментів управління прибутком у процесі функціонування даного механізму. Тому вважаємо, що найкраще задовольнити такі вимоги можливо шляхом побудови механізму управління прибутком підприємства (МУПП) та забезпечення його ефективного функціонування у загальній системі менеджменту суб'єкта господарювання [3, с.182].

На нашу думку, механізм управління прибутком підприємства необхідно розглядати як гармонійно інтегровану в загальний процес менеджменту динамічну систему, функціонування якої спрямоване на забезпечення ефективного управління прибутком підприємства, що передбачає підвищення якості прибутку, прибутковості та досягнення фінансової рівноваги підприємства, що сприяє його довгостроковому економічному розвитку. З урахуванням зазначеного положення було обґрунтоване таке авторське

визначення.

Механізм управління прибутком підприємства – це інтегрована у загальний процес менеджменту динамічна система, функціонування якої забезпечується шляхом застосування відповідних методів, важелів, інструментів та процедур, що дає змогу здійснювати комплексний управлінський вплив на прибуток, спрямований на стійке підвищення його якості, прибутковості, досягнення фінансової рівноваги підприємства для забезпечення його довгострокового економічного розвитку [25, с.146].

Головна мета механізму управління прибутком підприємства полягає у забезпеченні максимізації розміру прибутку шляхом ефективного управління ним, яке передбачає стійке підвищення його якості, прибутковості, досягнення фінансової рівноваги підприємства, що сприяє довгостроковому економічному розвитку останнього. Для успішного досягнення зазначеної мети було обґрунтовано низку ключових завдань функціонування даного механізму, які відповідають завданням управління прибутком підприємства [41, с.311]:

- забезпечення максимізації прибутку, що формується відповідно до ресурсного потенціалу підприємства;
- забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем прибутку та допустимим рівнем ризику;
- підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази, оптимізація складу та структури обігових коштів;
- забезпечення виплат необхідного рівня доходу на інвестований капітал власникам підприємства;
- досягнення високого рівня якості прибутку за процесами його формування;
- забезпечення формування відповідного обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до завдань розвитку підприємства на майбутній період;
- створення умов для збільшення ринкової вартості підприємства, яка визначається рівнем капіталізації прибутку;

- розробка ефективних програм, які передбачають зацікавленість персоналу в кінцевих результатах діяльності підприємства та підвищення продуктивності праці персоналу підприємства;

- досягнення збільшення величини прибутку підприємства за рахунок зростання якості та конкурентоспроможності товарів на ринку тощо.

Таким чином, в узагальненому вигляді вирішення завдань управління формуванням прибутку підприємства зводиться до збільшення прибутку за рахунок зростання обсягів та (або) розширення напрямів діяльності, або ж за рахунок зниження витрат.

Для забезпечення ефективного управління прибутком підприємства основною умовою є успішне досягнення головної мети та ключових завдань даного механізму. Реалізація зазначеної умови відбувається шляхом забезпечення взаємоузгодженої комплексної взаємодії основних елементів механізму управління прибутком, зокрема: головної мети, ключових завдань, об'єктів, суб'єктів та основних функцій (рис. 1.2).

Логіка такої взаємодії полягає в тому, що суб'єкти управління прибутком підприємства забезпечують успішне досягнення головної мети та ключових завдань управління прибутком шляхом реалізації однойменного набору функцій в процесі розробки, ухвалення і виконання обґрунтованих управлінських рішень, які відповідним чином впливають на об'єкт управління прибутком. Функції є способом реалізації основних цілей та завдань процесу управління [28, с.115].

Досягнення головної мети та вирішення головних завдань функціонування механізму управління прибутком підприємства відбувається шляхом реалізації функцій управління прибутком на основі врахування низки відповідних принципів.

Ефективне функціонування механізму управління прибутком підприємства неможливо забезпечити без застосування відповідних методів і важелів управління фінансовим результатами, які значною мірою впливають на дієвість функціонування даного механізму [58, с.295].

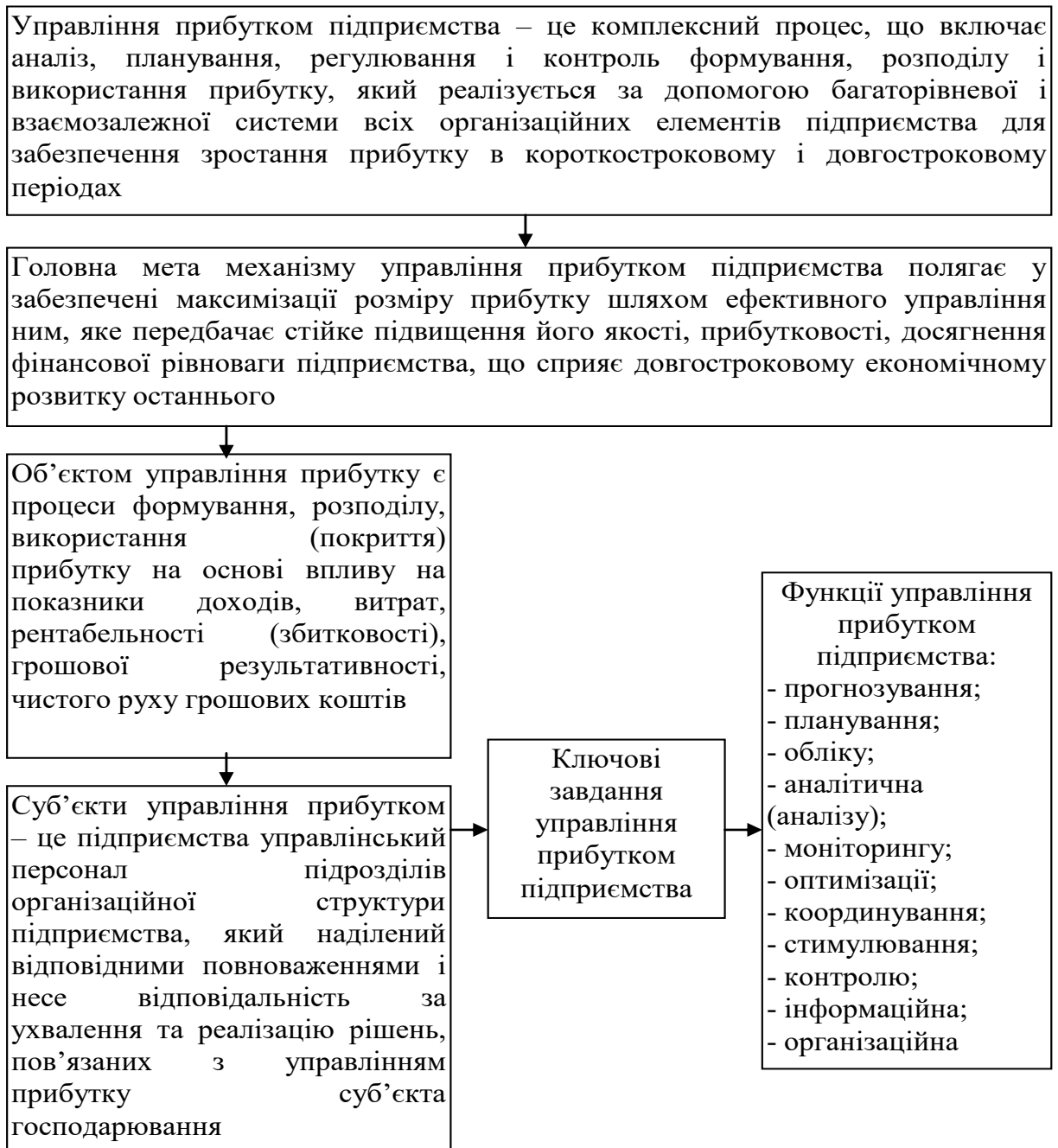

Рис. 1.2. Основні елементи механізму управління прибутком підприємства [49]

Свою реалізацію у господарській діяльності підприємства методи знаходять через відповідні важелі. Тобто важіль – це спосіб дії при використанні певного методу управління.

В табл. 1.3 покажемо основні методи і важелі даного механізму, які розміщені за принципом відповідності методів управління важелям їх дії в процесі реалізації процедур управління прибутком підприємства [69, с.223].

Таблиця 1.3

Методи та важелі механізму управління прибутком підприємства [69]

Методи управління прибутком підприємства	Важелі управління прибутком підприємства
Фінансування	Нерозподілений прибуток, статутний, резервний, додатковий капітал
Метод амортизації	Амортизаційні відрахування
Дивідендна політика	Сума виплачених дивідендів
Інвестування	Курс цінних паперів, рівень рентабельності інвестованого капіталу, величина інвестицій
Ціноутворення	Ціни
Оподаткування	Ставки та розмір податків, зборів, пільги
Кредитування	Види кредиту, величина кредиту, відсоткові ставки, пільги, санкції

Важливим елементом, на якому ґрунтуються подальші функціональні елементи механізму, є аналіз та моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища, що включає в себе [73, с.316]:

- аналіз наявних можливостей для здійснення підприємством господарської діяльності та отримання прибутку;
- аналіз ринкової кон'юнктури;
- аналіз складу і структури прибутку підприємства, одержуваного в попередніх періодах;
- аналіз тенденції зміни обсягу і структури прибутку та чинників, які спричинили зміни, та інші.

Сукупність зазначених функціональних елементів механізму може функціонувати лише за умови належного інформаційного забезпечення – наявності в достатній кількості достовірної інформації з надійних джерел, на підставі якої можна розрахувати оціночні показники. Тому, важливою умовою ефективного функціонування механізму управління прибутком підприємством є наявність підсистеми забезпечення, яка включає основні напрями комплексного забезпечення для дієвої реалізації інших підсистем управління прибутком у процесі функціонування механізму управління прибутком підприємства (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Структура підсистеми забезпечення механізму управління прибутком
підприємства [57]

Елементи підсистеми забезпечення	Характеристика елементів підсистеми забезпечення
Інформаційне	Фінансова та статистична звітність, результати аналітичних досліджень, моніторингу, перевірок, статистична інформація, інтернет ресурси тощо
Нормативно-правове	Нормативне забезпечення: інструкції, норми та нормативи, методичні рекомендації тощо. Правове забезпечення: Конституція України, Закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, накази, листи, розпорядження міністрів та відомств, статут, установчі документи підприємства тощо
Науково-методичне	Інструментарії управління прибутком (процедури оцінки, матриці оцінки, формули), методи економічного аналізу, статистичні методи, концепції управління, результати досліджень (економічних, аналітичних, маркетингових, експертних тощо), інформаційні та науково-практичні матеріали з монографій, науковий статей тощо
Ресурсне	Забезпечення функціонування механізму управління прибутком підприємства усіма необхідними видами ресурсів: матеріальними, трудовими, фінансовими, нематеріальними тощо
Програмно-технічне	Високоякісне програмне забезпечення, нова техніка, прогресивні технології обробки економічної інформації

Підсистема процедур управління прибутком підприємства виступає головним елементом у структурі механізму управління прибутком, який найбільше впливає на ефективність функціонування даного механізму. Реалізація процедур управління прибутком у відповідному механізмі відбувається шляхом застосування стратегії та інструментарію управління підприємством для ухвалення обґрунтованих рішень щодо здійснення комплексного управління впливу для забезпечення ефективного процесу управління прибутком підприємства [68, с.116].

Базовими складовими підсистеми процедур управління прибутком є стратегія та інструментарій управління прибутком, застосування яких дозволяє забезпечити ефективний процес управління прибутком. Ключовою перевагою розробленого інструментарію управління прибутком є комплексне врахування особливостей економічної природи, якісного і кількісного форматів даного

показника, що дає змогу проводити достовірну оцінку ефективності процесу управління прибутком та на її підставі реалізувати адекватні заходи менеджменту, спрямовані на оптимізацію цього процесу.

Для ефективного функціонування вищезазначених підсистем даного механізму необхідною умовою є наявність перманентного моніторингу (підсистема моніторингу і оптимізації управління прибутком підприємства) за процесом функціонування зазначених підсистем, узгодженості їх взаємодії з метою оперативного виявлення будь-яких відхилень у функціонуванні механізму управління прибутку підприємств та реалізації адекватних управлінських рішень оптимізаційного характеру. Факт наявності виявлених, за результатами моніторингу, відхилень у процесі функціонування механізму управління прибутком вимагає негайної реакції щодо оперативної розробки і реалізації обґрунтованих управлінських заходів, спрямованих на ліквідацію конкретної проблеми та формування необхідних передумов для забезпечення ефективного функціонування механізму управління прибутком підприємства.

Підсистема контролю є базовим елементом структури та важливою умовою забезпечення ефективного функціонування механізму управління прибутком підприємств. Така значущість процесу контролю зумовлена багатогранністю його ролі як важливого методу оцінки функціонування механізму управління прибутком підприємств та його підсистем і перманентного джерела оптимізації процесу функціонування цього механізму.

Функціонування підсистеми контролю управління прибутком як однієї з ключових підсистем механізму управління прибутком забезпечується шляхом узгодженої взаємодії наступних її складових: системи внутрішнього аудиту; результати зовнішніх перевірок, аудиту; способи, методи, інструменти контролю, які використовують суб'єкти управління прибутком у механізмі управління прибутком підприємств [35, с.225].

Для забезпечення ефективного функціонування механізму управління прибутком підприємства як інтегрованої, динамічної, адаптивної та комплексної системи менеджменту, суб'єкти управління прибутком повинні

обов'язково врахувати основні зовнішні та внутрішні фактори, які впливають на функціонування цього механізму (рис. 1.3).

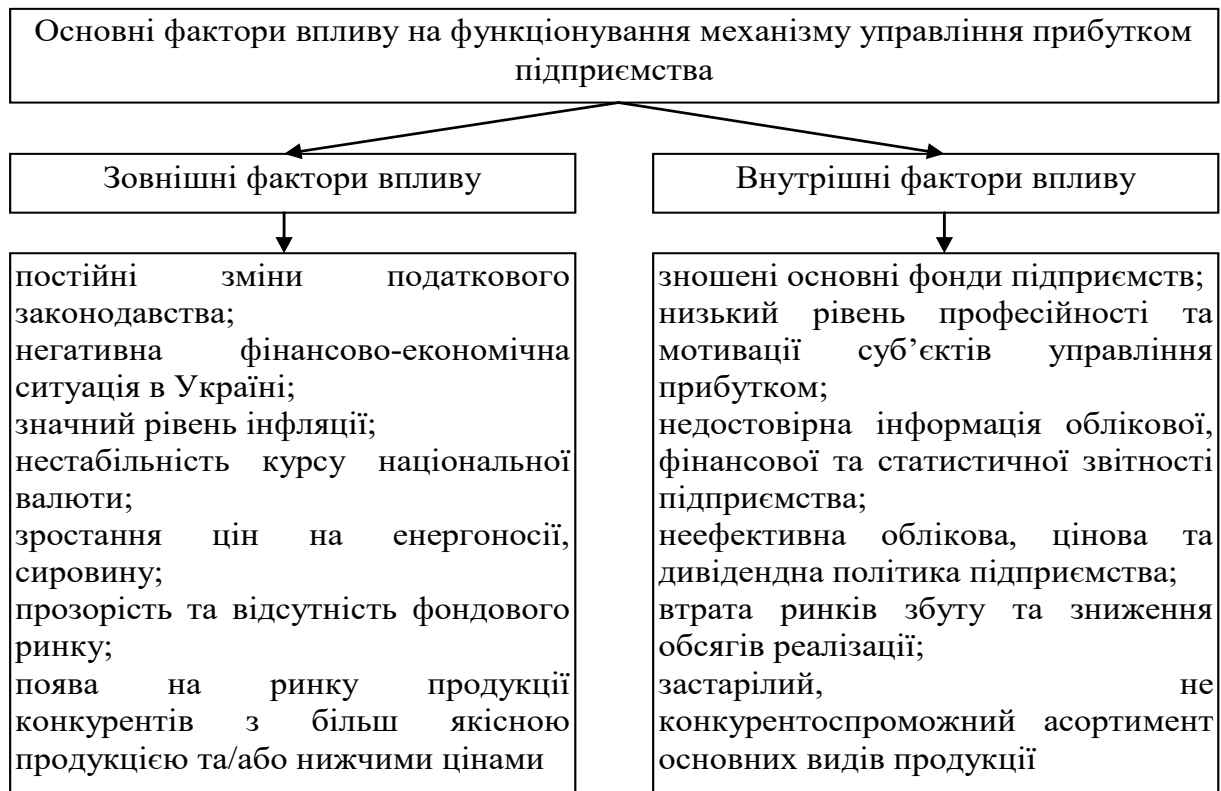

Рис. 1.3. Основні фактори впливу на функціонування механізму управління прибутком підприємства [46]

В основі побудови комплексної та цілісної структури механізму управління прибутком підприємства має бути функціонально-ресурсний підхід, оскільки саме він формує раціональне підґрунтя для забезпечення ефективного функціонування механізму управління прибутком у довгостроковій перспективі. Структура такого механізму передбачає наявність комплексу взаємопов'язаних підсистем управління прибутком, узгоджена взаємодія яких сприяє успішному досягненню основної мети, реалізації ключових завдань функціонування механізму управління прибутком підприємства в загальній системі менеджменту підприємства [46, с.50].

Таким чином, стабільне зростання прибутку – це результат ефективного управління фінансами господарюючого суб'єкта в цілому, насамперед побудови ефективного механізму фінансового забезпечення прибутковості

підприємства за участю сукупності інструментів і важелів. Отже, механізм управління прибутком підприємства є ключовою складовою загальної системи менеджменту підприємства, функціонування якої значною мірою впливає на ефективність цієї системи, успішність реалізації стратегічних цілей та досягнення довгострокового розвитку економіки підприємства. Впровадження механізму управління прибутком підприємства у практику менеджменту підприємства є важливим прогресивним кроком, який дозволяє забезпечити ефективний процес управління прибутком підприємства, спрямований на стійке підвищення прибутковості, платоспроможності, досягнення фінансової рівноваги та економічного розвитку суб'єктів господарювання у довгостроковому періоді.

1.3. Методичні підходи до оцінювання ефективності управління прибутком підприємства

Удосконалення будь-якого процесу управління має базуватися на аналізі його ефективності. Тому виникає нагальна необхідність систематизації методичних підходів до оцінки ефективності управління прибутком підприємств (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Методичні підходи до оцінювання ефективності управління прибутком підприємства

Автор	Сутність підходу	Інформація для застосування підходу	Примітки
Кошельок Г. В. [37, с. 146]	стрес-тест: аналіз чутливості грошових потоків до змін факторів ризику (моделюються наслідки зміни одного фактора ризику або групи тісно пов'язаних факторів, а значення інших факторів залишаються незмінними)	очікувані значення майбутніх прибутків та основні фактори ризику, історичні та гіпотетичні сценарії розвитку компанії в планованому періоді	результати стрес-тестів повинні враховуватися як у рамках інструментарію управління ризиками, так і під час визначення суми капіталу, необхідного для покриття ризику.

Продовження таблиці 1.5

Мартиненко В. П., Кушик І. Л. [44, с. 165]	розрахунок показників ефективності використання основних виробничих потужностей, трудових ресурсів, матеріальних ресурсів і оборотних коштів	дані про структуру і вартість основних виробничих потужностей, кількісний і якісний склад персоналу, величину власного капіталу, собівартість продукції, обсяги реалізації продукції та ін.	застосування цього підходу дозволяє загальну оцінку доходів компанії від операційної діяльності
Куцик П. О., Головацька С. І. [40, с. 148]	визначення ефективності системи контролю за управлінням прибутком підприємства за кількісними та якісними показниками	збільшення грошового потоку в результаті вдосконалення управління доходами, сума витрат на поліпшення управління доходами	дозволяє комплексно оцінити наслідки вдосконалення управління прибутком за допомогою кількісних і якісних показників
Ніпіаліді О. [56, с. 21]	визначення ефективності забезпечення складових (організаційної, кадрової, інформаційної, методичної та методичної) управління прибутком підприємства.	інформація про якість виконання планових завдань, продуктивність праці персоналу, адекватність системи моніторингу підприємства та методичних підходів до управління прибутком	також доцільно виділити ресурсну складову, оскільки запропоновані складові відображають лише кадровий потенціал підприємства і не враховують матеріально-фінансові ресурси, що актуально для управління прибутком.
Гринів Л. В., Вачіль О. П., [19, с. 295]	визначити ефективність управління прибутком з точки зору теорії ігор	платіжна матриця, елементи якої представляють прибуток компанії в результаті реалізації альтернативних стратегій управління прибутком	при виборі оптимальної стратегії важливим є обраний критерій відбору альтернатив (критерій вальда, оптимізму, Севіджа або Гурвіца).
Сьомкіна Т. В., Гужавіна І. В., Згурська О. М. [79, с. 110]	визначення розміру «запасу міцності» або «запасу міцності» компанії в результаті управління доходами компанії	зменшення обсягів продажів за несприятливих ринкових умов при збереженні рентабельності діяльності	є подальшим розвитком методичного підходу до визначення точки беззбитковості виробництва

Слід зазначити, що перевага методичного підходу до стрес-тестування полягає в сценарному підході, при якому розробляється історичний сценарій (на основі екстраполяції трендів на основі фактичних значень динамічного ряду прибутку компанії) та/або гіпотетичних сценаріїв (сценарій максимального

збитку, теорія екстремальних величин) [79, с.108].

В. П. Мартиненко та І. Л. Кушик пропонують оцінювати ефективність процесу управління прибутком за основними напрямками формування прибутку: від операційної діяльності, від фінансової діяльності та від інвестиційної діяльності. Вони підкреслюють, що операційна діяльність є основоположною для виробничої компанії, тому основна увага приділяється системі показників, що характеризують ефективність використання основних ресурсів компанії [44, с.165].

Характеристика основних показників управління прибутком від операційної діяльності наведена на рис. 1.3.

Рис. 1.3. Показники ефективності управління прибутком від операційної діяльності [10]

Показники ефективності використання основних виробничих ресурсів характеризують кількість виробленої підприємством продукції у вартісних

вимірниках, що дорівнює 1 гривні вартості основних виробничих ресурсів; частка вартості основних фондів на кожну гривню виготовленої продукції; частка річного прибутку підприємства від вартості придбання основних фондів.

Не менш важливими є показники ефективності використання трудових ресурсів, до яких належать витрати праці на одиницю продукції; час, необхідний на одиницю продукції; забезпечення підприємства трудовими ресурсами.

Показники ефективності використання матеріальних ресурсів відображають витрати матеріальних ресурсів на одиницю продукції; ефективність використовуваних елементів праці, наприклад, показує, скільки продукції виробляється з одиниці спожитих матеріальних ресурсів (сировини, матеріалів, палива, електроенергії та ін.).

Значення показників ефективності використання оборотних коштів дають інформацію про використання оборотних активів підприємства (грошових коштів, товарно-матеріальних цінностей, виробничих запасів, дебіторської заборгованості); коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості підприємства за аналізований період, розширення або скорочення товарного кредиту, наданого підприємством; кількість матеріальних тиражів; середній термін погашення дебіторської заборгованості підприємства; стабільність або зростання оборотних коштів за рахунок зростання продажів продукції.

Оцінюючи ефективність управління прибутком компанії, необхідно розуміти, що наслідки вдосконалення цього процесу можуть бути як грошовими, так і немонетарними. Так, П. О. Куцик та С. І. Головацька в [24, с.148] пропонують оцінювати монетарні наслідки вдосконалення управління доходами за допомогою показника економічної ефективності системи контролю управління прибутками (зв'язок між збільшенням грошових потоків підприємства за рахунок удосконалення управління доходами та витратами на їх підготовку та реалізацію) бути оціненим (поліпшенням). На окрему увагу заслуговують матеріали цих вчених щодо немонетарних наслідків удосконалення управління прибутком.

Результати систематизації цих наслідків представлено у табл. 1.6.

Таблиця 1.6

Якісні показники оцінювання ефективності управління прибутком
підприємства [43]

Назва показника	Ознака оцінювання	Показник оцінювання
Інформаційні ознаки		
Достовірність	кваліфікація осіб, що надають інформацію	кількість виявлених помилок у процесі перевірки наданої інформації
Об'єктивність	перевірка компетентності та зацікавленості осіб, що надають інформацію	кількість випадків некоректної інтерпретації інформації суб'єктами, що її надають у системі управління прибутком
Релевантність	відповідність наданої інформації завданням управління прибутком підприємства	значущість інформації для процесу управління прибутком
Повнота	оптимальність обсягу інформації для користувачів різних рівнів управління підприємством	відповідність отриманої інформації запитам в системі управління прибутком підприємства
Своєчасність	актуальність інформації для відповідної мети управління прибутком	відсоток досягнення мети управління прибутком підприємства
Комплексність	кількісні та якісні показники, які характеризують основні функціональні підсистеми управління прибутком	синергетичний ефект від інформаційного забезпечення процесу управління прибутком підприємства
Компаративність	формування бази даних щодо відхилень планових та фактичних показників у сфері управління прибутком	своєчасність діагностування характеру відхилень між плановими та фактичними показниками управління прибутком підприємства
Економіко-стратегічні ознаки		
Рівень досягнення економічних цілей підприємства	оцінювання фінансового стану підприємства: платоспроможності, фінансової незалежності та ділової активності	коефіцієнти загальної, швидкої, абсолютної ліквідності, коефіцієнти автономії, фінансового ризику, маневреності власного капіталу тощо
Рівень реалізації стратегії розвитку підприємства	аналіз процесів планування стратегічних цілей підприємства	досягнення стратегічної мети у відсотках
Організаційно-управлінські ознаки		
Рівень координації діяльності різних рівнів управління	прозорість комунікації між рівнями управління прибутком	швидкість виконання поставлених завдань

Продовження таблиці 1.6

Уніфікація внутрішньої звітності та регулювання прав доступу до інформації	ефективність бюджетної моделі підприємства, актуальність та якість наданої інформації	відповідність наданої інформації потребам при управлінні прибутком підприємства
Організація функціональних зв'язків між працівниками	зрозумілість посадових інструкцій, ефективність системи мотивації, процедура атестації кадрів	кількість конфліктів в колективі, ставлення співробітників до корпоративних цінностей
Професійний рівень виконання завдань в сфері управління прибутком	кваліфікація кадрів, прагнення до підвищення кваліфікації, креативність, згуртованість персоналу	відсоток виконання завдань з управління прибутком підприємства, відповідність співробітника посадовій інструкції

Отже, при оцінці ефективності управління прибутком необхідно враховувати як кількісні, так і якісні зміни в діяльності підприємства.

Ніпіаліді О. виділяє складові пропозиції в управлінні прибутком (організаційне, кадрове, інформаційне, методологічне та методичне забезпечення) [56, с.21]. Тому при оцінці ефективності управління прибутком доцільно визначати інтегральний ефект, який є сукупністю ефективності організаційних заходів з управління прибутком, забезпечення продуктивної роботи персоналу, оперативності та прозорості системи моніторингу підприємства та використання сучасних методичних підходів до планування комплексу рішень з управління прибутками підприємств.

Гринів Л. В. та Вачіль О. П. пропонують визначати ефективність управління прибутком на основі теорії ігор [19, с.295]. Ефективний процес управління прибутком є наслідком вибору оптимальної стратегії гравця, який є бізнесом в ринкових умовах.

На можливість використання інструментів стратегічного менеджменту для оцінки ефективності управління прибутком підприємства також вказується Микитюк П. П. в [25, с.54]. За допомогою матричних методів стратегічного управління (BCG, GE/McKinsey, ADL/LC, Hofer/Schendel, Ansoff Matrix) можна визначити перспективні напрямки управління прибутком підприємств.

У методичному забезпеченні управління прибутком автори І. І. Бершадський та С. О. Тульчинський виділяють економічні методи (планування, економічний аналіз, економічне стимулювання, цінова політика, фінансова політика); організаційно-розпорядчі методи (адміністративні, організаційні стабілізатори, дисциплінарні) та соціально-психологічні методи (моральні цінності, стосунки між людьми) [3, с.183]. Хоча ми погоджуємося з авторами щодо важливості економічних, організаційно-адміністративних і соціально-психологічних факторів у процесі управління прибутком, ми сумніваємося в доречності наведеної класифікації, оскільки вона відображає фактори, що впливають на управління прибутком, а не методи. Водночас слід зазначити, що процес управління прибутком залежить від факторів, зазначених авторами. Тому при визначенні його ефективності доцільно оцінити вплив цих факторів на прибутковість підприємства.

Науковці Т. В. Сьомкіна, І. В. Гужавіна та О. М. Згурська пропонують аналізувати ефективність управління прибутком підприємства за величиною «запасу міцності» або «запасу міцності» компанії, тобто ступеня зниження обсягу реалізації продукції з точки зору вартість у разі несприятливої ситуації на ринку сировини, що дає йому можливість вести прибуткові операції [79, с.110].

А. Ю. Кунаєв пропонує оцінювати ефективність управління прибутком підприємства на основі зовнішньої (ступінь використання ринкових можливостей) і внутрішньої (ступінь використання корпоративних можливостей) ефективності управління [39, с.103]. Погоджуючись з автором, зазначимо, що інформативність оцінки зовнішньої та внутрішньої ефективності менеджменту значно підвищується, якщо вона базується на результатах SWOT-аналізу, використання якого дає змогу систематизувати сильні та слабкі сторони управління внутрішнім середовищем компанії та можливостями та ризиками зовнішнього середовища.

Нечаєва І.А., Савчук І.О. пропонують використовувати цільовий підхід до оцінки ефективності управління прибутком, який полягає у визначенні цілей

для кожного підрозділу з метою коригування подальшої діяльності [54, с.636]. Слід зазначити, що ефективність цільового підходу до управління прибутком значно підвищиться із запровадженням бюджетної системи на підприємстві, оскільки виділення центрів фінансової відповідальності в структурі підприємства покращує процеси управління його грошовими потоками та, отже, більш прозоре управління прибутком.

Автори І. А. Маркін та В. Л. Воронін зазначають, що ефективність управління прибутком залежить від стратегії його управління, яка, у свою чергу, залежить від етапу життєвого циклу підприємства. Протягом свого життєвого циклу компанія постійно реалізує такі стратегії: первинна стратегія розвитку, стратегія зростання, стратегія стабілізації та стратегія виживання [43, с.109].

Дослідники Д.В.Попович та О.Р.Славчаник під управлінням прибутком розуміють побудову системи управління, яка враховує тактичні та стратегічні аспекти управління [70, с.747]. Тому визначення ефективності управління прибутком стає завданням визначення ефективності такої системи управління за напрямками: оцінка рентабельності виробничо-комерційної діяльності підприємства, оцінка ризиків, забезпечення зростання прибутковості підприємства, виплата дивідендів акціонерам. платити і таким чином створювати резервні фонди.

Таким чином, для оцінки ефективності управління прибутком підприємства можна застосувати достатню кількість методичних підходів, які дають змогу визначити результати процесу управління з точки зору концепції стратегічного управління, теорії гри і цільового підходу.

1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин у сфері управління прибутком підприємств

Державне нормативно-правове регулювання питань формування і розподілу прибутку підприємства являє собою один з напрямків економічної

політики держави. Законодавчі і нормативні основи цієї політики регулюють одержання та розподіл прибутку підприємств у різних формах. До таких основних форм відносяться: податкове регулювання; регулювання механізму амортизації основних засобів і нематеріальних активів; регулювання розмірів відрахувань прибутку в резервний фонд; регулювання мінімальних розмірів заробітної плати й інші [83, с.57].

Зміни законодавчої системи негативно впливають на формування прибутковості підприємств та призводять до збільшення ризику неефективності їх функціонування. За цих умов важливим завданням кожного підприємства є адаптація до нестабільного ринкового середовища та постійних змін бухгалтерського та податкового обліку. Необхідність вдосконалення законодавчої бази держави позитивно вплине на діяльність підприємств.

Діяльність суб'єктів підприємництва у галузі фінансових, господарських та трудових відносин регулюється актами вищої юридичної сили, що містяться в законах України. Всі нормативні документи, які мають необхідну інформацію надходить з постанов Кабінету Міністрів України, Національного банку України, наказів Міністерства фінансів України. Нормативна інформація не може суперечити правовій інформації.

Господарський кодекс України (далі – ГКУ) регулює формування та розподіл прибутку різних видів діяльності. Згідно із цим нормативним документом, пункт 2 статті 3 регулює господарську діяльність та господарські відносини, визначає прибуток, є основною метою підприємництва [18].

Пункт 5 статті 87 ГКУ визначає порядок формування прибутку товариства і говорить, що прибуток господарського товариства утворюється з надходжень від його господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат і витрат на оплату праці. З економічного прибутку товариства сплачуються передбачені законом податки та інші обов'язкові платежі, а також відсотки за кредитами банків і за облігаціями. Прибуток, одержаний після зазначених розрахунків, залишається у розпорядженні товариства, яке визначає напрями його використання відповідно до установчих документів товариства.

У пункті 6 статті 191 ГКУ зазначено, що органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування під час встановлення фіксованих цін, застосування яких унеможливилює одержання прибутку суб'єктами підприємництва, зобов'язані надати цим суб'єктам дотацію відповідно до закону [18].

Безоплатне вилучення прибутку (доходу) передбачає собою стаття 240 ГКУ, де вказано, що прибуток (дохід), одержаний суб'єктом господарювання внаслідок порушення встановлених законодавством правил здійснення господарської діяльності, а також суми прихованого (заниженого) прибутку (доходу) чи суми податку, несплаченого за прихований об'єкт оподаткування, підлягають вилученню в дохід відповідного бюджету в порядку, встановленому законом. Крім того, із суб'єкта господарювання стягується у випадках і порядку, передбачених законом, штраф, але не більше ніж у двократному розмірі вилученої суми, а у разі повторного порушення протягом року після застосування цієї санкції – у трикратному розмірі вилученої суми. Перелік порушень, за які до суб'єкта господарювання застосовуються санкції, передбачені цією статтею, а також порядок їх застосування визначаються законами.

Відповідно до статті 253 ГКУ прибуток (дохід), незаконно одержаний суб'єктами підприємницької діяльності в результаті порушення статей 29, 30 і 32 ГКУ, стягується за рішенням суду до державного бюджету України.

Господарським кодексом України визначено основні засади господарювання в Україні й регулює господарські відносини, що виникають в процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання. Використовується цей документ для визначення правових основ господарської діяльності підприємства [18].

Згідно з Податковим кодексом України, об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності

підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень цього розділу [67].

За останній період в економіці країни відбулися зміни, які привели до переходу бухгалтерського обліку на рівень міжнародних стандартів обліку та звітності. З'явилися науково-економічні джерела, в яких важливе питання відводиться формуванню й зображенню в бухгалтерському обліку доходів і витрат. Від повноти відображення в бухгалтерському обліку та звітності інформації про доходи, витрати і фінансовий результат діяльності залежить якість представлених у бухгалтерській звітності відомостей.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (International Financial Reporting Standards) – це зведення документів стандартів, що регулюють принципи та правила складання фінансової звітності, необхідної зовнішнім користувачам для прийняття ними економічних рішень щодо організації [68].

Міжнародні стандарти носять рекомендаційний характер, і країни можуть самостійно приймати рішення про їх використання. Принциповою основою переходу на міжнародні стандарти, перш за все, має бути визнання загальних принципів підготовки та складання фінансової звітності. Принципи підготовки та складання фінансової звітності сформульовані у вигляді окремого документа. Цей документ не є стандартом й не містить обов'язкових вимог і рекомендацій.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів. Норми цього положення (стандарту) застосовуються до фінансової звітності й консолідованої фінансової звітності юридичних осіб усіх форм власності (крім банків та бюджетних установ), які зобов'язані подавати фінансову звітність відповідно до законодавства [32].

У фінансовій звітності обов'язково наводиться інформація, розкриття якої вимагають національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку або

міжнародні стандарти фінансової звітності та інші нормативно-правові акти Міністерства фінансів України з питань бухгалтерського обліку [4].

Згідно з Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності» від 28.03.2013 № 433, метою складання звіту про фінансові результати є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про доходи, витрати, прибутки й збитки та сукупний дохід підприємства за звітний період.

У звіті про фінансові результати наводяться доходи й витрати, які відповідають критеріям, визначеним у національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку [72].

Інформація про доходи підприємства є в П(С)БО 15 «Дохід». Зокрема, статті 5–11 регламентують визнання та класифікацію доходів. Так, згідно зі статтею 10, визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами [52]:

- а) дохід (виторг) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- б) інші операційні доходи;
- в) фінансові доходи;
- г) інші доходи;

Оцінення доходів регламентується статтями 21–24 П(С)БО 15: дохід вноситься в бухгалтерський облік в сумі справедливої вартості активів, що отримані або підлягають отриманню. У разі відстрочення платежу, внаслідок чого виникає різниця між справедливою вартістю та номінальною сумою коштів або їх еквівалентів, які підлягають отриманню за продукцію (товари, роботи, послуги та інші активи), така різниця визнається доходом у вигляді відсотків [52].

Усі підприємства за період своєї діяльності зазнають витрат під час виробництва своєї продукції, що приводить до збільшення або зменшення собівартості продукції. Прибуток (збиток) прямо пропорційно залежить від собівартості. Для правильного віднесення витрат до собівартості виготовленої продукції використовують П(С)БО 16 «Витрати», яке визначає методологічні

засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства, їх класифікацію та витрати, які не відносяться до собівартості виготовленої продукції [52].

Порівняння методик складання звіту про фінансові результати відповідно до П(С)БО та МСФЗ [7] зображено в табл. 1.7.

Таблиця 1.7

Порівняння методик складання звіту про фінансові результати відповідно до
П(С)БО та МСФЗ [69]

Ознаки	П(С)БО	МСФЗ
Форма звітності	Форма є регламентованою, перший розділ – інформація про доходи та витрати, які класифіковані за функціями, другий розділ – про витрати, які класифіковані за елементами	Форма не регламентована, дозволяється вибір класифікації операційних витрат за функціями чи за елементами
Види діяльності	Основна, операційна, фінансова	Операційна, фінансова, інвестиційна
Зміст статей	1. Понаднормативні витрати запасів відображають у складі загально виробничих витрат. 2. Витрати на безнадійні борги відображаються у складі інших операційних витрат. 3. Інші доходи та інші витрати розкриваються за окремими однойменними статтями. 4. Прибуток (збиток) від фінансових інвестицій відображається у складі інших доходів і витрат	1. Понаднормативні витрати запасів відображають за статтею «собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)». 2. Витрати на безнадійні борги відображається у складі витрат на збут. 3. Усі інші доходи та інші витрати відносяться до складу інших операційних доходів і витрат. 4. Прибуток (збиток) від фінансових інвестицій відображається у складі фінансових доходів і витрат

Порівнявши Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку України з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку щодо методики складання звіту про фінансові результати, можна зробити висновок, що існують значні відмінності, що приводить до суттєвих розбіжностей між фінансовими звітами. НП(С)БО вимагає регламентованої побудови звіту про фінансові результати та недопустима можливість зміни складу статей. МСФЗ є рекомендованими до побудови звіту.

Грамотне, ефективне управління прибутком передбачає побудову на

підприємстві відповідних інформаційних систем забезпечення цього управління, знання основних механізмів формування прибутку, використання сучасних методів її аналізу і планування. Особлива увага менеджерами підприємства повинна приділятися питанням управління доходами і витратами, податковими платежами, ресурсами підприємства і ризиками [35, с.67].

Система управління прибутком може функціонувати тільки за умов наявності відповідних інформаційних даних, на підставі яких можна по-перше, налагодити постійний моніторинг процесу формування прибутку, по-друге оцінювати рівень операційного і загального прибутку, по-третє аналізувати чинники впливу на обсяг прибутку.

Така інформація потрібна для формування рішень про зміни в оперативній, або стратегічній діяльності, що забезпечить дотримання необхідного рівня прибутку.

Найважливіші завдання, що потребують вирішення у процесі створення інформаційного забезпечення управління прибутком підприємства такі [46]:

1. Формування системи показників, які кількісно відображають процес формування прибутку.
2. Формування системи факторів зовнішнього і внутрішнього середовища.
3. Вибір або розрахунок нормативних показників, що характеризують процеси формування прибутку.

Система інформаційного забезпечення – система безперервного та цілеспрямованого підбору інформаційних показників, здійснення планових, звітних, аналітичних розрахунків, необхідних для підготовки, прийняття та реалізації фінансових рішень суб'єкта господарювання.

Система показників інформаційного забезпечення управління прибутком, сформованих за рахунок внутрішніх джерел, поділяється на три групи.

1. Показники фінансового обліку підприємства. Система показників даної групи складає основу інформаційної бази поточного управління прибутком підприємства. На основі цих показників проводиться узагальнений аналіз, прогнозування і поточне планування прибутку. Перевагою показників цієї

групи є їх уніфікованість, так як вони базуються на загальноприйнятих принципах обліку; чітка регулярність формування; високий ступінь надійності. В той же час, інформаційна база, сформована на основі фінансової звітності, має і певні недоліки, основними з яких є: відображення інформативних показників лише по підприємству в цілому; низька періодичність розробки: використання тільки вартісних показників.

2. Показники управлінського обліку підприємства. Він являє собою систему обліку всіх необхідних показників, які формують інформаційну базу для оперативних управлінських рішень і планування діяльності підприємства в майбутньому періоді.

3. Нормативно-довідкові показники. Основу цієї системи показників складають різні норми і нормативи, розроблені в рамках самого підприємства – нормативи чисельності; нормативи затрат часу; нормативи обслуговування; нормативи питомих витрат сировини і матеріалів. Ця система показників доповнюється нормативнодовідковими показниками, які діють в цілому в країні або в галузі, в якій здійснює свою діяльність підприємство, – норми амортизаційних відрахувань; норми відрахувань прибутку в резервний фонд; ставки податків, зборів та інших обов'язкових платежів; терміни слати податків, страхових зборів, відсотків за кредит; розмір мінімальної заробітної плати і соціальних пільг тощо, встановлених державою [27, с.102].

Таким чином, використання показників, які формуються із зовнішніх та внутрішніх джерел, дозволяє створити на кожному підприємстві ціленаправлену систему інформаційного забезпечення, орієнтовану як на прийняття стратегічних рішень, так і на ефективне поточне і оперативне управління формуванням і використанням прибутку.

Висновки до розділу 1

За результатами проведеного дослідження теоретичних основ управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання можна зробити наступні висновки:

1. Встановлено, що управління прибутком підприємства є комплексним процесом, який включає аналіз, планування, регулювання та контроль формування, розподілу та використання прибутку та реалізується за допомогою багаторівневої системи та залежно від усіх організаційно-організаційних елементи компанії для забезпечення зростання прибутку в короткостроковій і довгостроковій перспективі

2. Визначено, що необхідність управління прибутком з точки зору концепції стратегічного управління обумовлена тим, що прибуток характеризує економічний ефект від господарської діяльності підприємства. Крім того, це як фінансовий результат, так і основна складова фінансових ресурсів підприємства як джерело формування бюджету різних рівнів.

3. Узагальнено, що управління прибутком компанії є важливою частиною її системи стратегічного управління. Стратегія управління прибутком є однією з функціональних стратегій компанії і є частиною її стратегічного ансамблю. Питання узгодження стратегії управління прибутком із потенційною стратегією управління підприємством, загальною стратегією його розвитку, є першочерговим при плануванні комплексу економічних рішень підприємства в умовах невизначеності та ризику.

4. Обґрунтовано, що механізм управління прибутком підприємства – це інтегрована у загальний процес менеджменту динамічна система, функціонування якої забезпечується шляхом застосування відповідних методів, важелів, інструментів та процедур, що дає змогу здійснювати комплексний управлінський вплив на прибуток, спрямований на стійке підвищення його якості, прибутковості, досягнення фінансової рівноваги підприємства для забезпечення його довгострокового економічного розвитку.

5. Встановлено, що вдосконалення процесу управління має базуватися на аналізі його ефективності. Тому виникає нагальна необхідність систематизації методичних підходів до оцінки ефективності управління прибутком підприємств. Для оцінки ефективності управління прибутком підприємства можна використовувати достатню кількість методичних підходів, які дають змогу визначити результати процесу управління з точки зору концепції стратегічного управління, теорії ігор та цільового підходу.

6. Обґрунтовано, що державне нормативно-правове регулювання питань формування і розподілу прибутку підприємства являє собою один з напрямків економічної політики держави. Законодавчі і нормативні основи цієї політики регулюють одержання та розподіл прибутку підприємств у різних формах. До таких основних форм відносяться: податкове регулювання; регулювання механізму амортизації основних засобів і нематеріальних активів; регулювання розмірів відрахувань прибутку в резервний фонд; регулювання мінімальних розмірів заробітної плати й інші.

7. Доведено, що грамотне, ефективне управління прибутком передбачає побудову на підприємстві відповідних інформаційних систем забезпечення цього управління, знання основних механізмів формування прибутку, використання сучасних методів її аналізу і планування. Особлива увага менеджерами підприємства повинна приділятися питанням управління доходами і витратами, податковими платежами, ресурсами підприємства і ризиками. Використання показників, які формуються із зовнішніх та внутрішніх джерел, дозволяє створити на кожному підприємстві ціленаправлену систему інформаційного забезпечення, орієнтовану як на прийняття стратегічних рішень, так і на ефективне поточне і оперативне управління формуванням і використанням прибутку.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТАМИ ТОВ «НЕК-СУС ІНЖИНІРИНГ»

2.1. Організаційно-управлінський аналіз господарської діяльності

Об'єктом дослідження системи управління прибутком господарської діяльності обрано ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», що спеціалізується на будівництві енергетичних та телекомунікаційних систем (будівництво розподільних лінійних систем передачі електроенергії, ліній телекомунікацій, а також будівель і споруд, які є невід'ємною частиною цих систем) [61].

Електромережі об'єднаної енергетичної системи України складаються з високовольтних електричних мереж (магістральних і міждержавних) і розподільних електричних мереж (локальних, місцевих).

За допомогою магістральних та міждержавних електричних мереж забезпечується передача електроенергії, виробленої виробничими підприємствами, енергопостачальним компаніям, паралельна робота об'єднаної енергосистеми України з енергосистемами сусідніх держав, а також експорт та імпорт електроенергії.

Розподільні електричні мережі з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом, які є кінцевою ланкою в системі постачання електричної енергії споживачам, безпосередньо взаємодіють як з конкретним споживачем, так і з великими та міждержавними електромережами. Результати роботи розподільчих електричних мереж значною мірою визначають надійність, якість та ефективність всієї об'єднаної енергетичної системи України.

Організаційно-правова характеристика підприємства ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» представлена у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Організаційно-правова характеристика підприємства
ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Ознака	Характеристика
Повне найменування юридичної особи	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ НЕК-СУС ІНЖИНІРИНГ
Скорочена назва	ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»
Статус юридичної особи	Не перебуває в процесі припинення
Код ЄДРПОУ	39467845
Дата реєстрації	31.10.2014 р.
Уповноважені особи	Галаган Руслан Костянтинович
Розмір статутного капіталу	13 000,00 грн.
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Форма власності	Недержавна власність
Види діяльності	Основний: 33.14 Ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування Інші: 43.21 Електромонтажні роботи 43.39 Інші роботи із завершення будівництва 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля
Місцезнаходження юридичної особи	Україна, 49000, Дніпропетровська область, місто Дніпро, вулиця Фурманова, будинок 15, кімната 305

Отже, компанія ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» зареєстрована 31.10.2014 р. за юридичною адресою: Україна, 49000, Дніпропетровська область, місто Дніпро, вулиця Фурманова, будинок 15, кімната 305. Керівником організації є Галаган Руслан Костянтинович. Розмір статутного капіталу складає 13 000,00 грн. На момент останнього оновлення даних 15.10.2023 р. стан організації - не перебуває в процесі припинення [61].

Організаційна структура ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» є лінійно - функціональною (рис. 2.1). Переваги такої організаційної структури полягають у мінімізації дублювання робочих завдань, оскільки структурні підрозділи формуються відповідно до операційної діяльності компанії.

Для вдосконалення управління прибутком підприємства рекомендовано перетворення організаційної структури у фінансову (з виділенням центрів фінансової відповідальності).

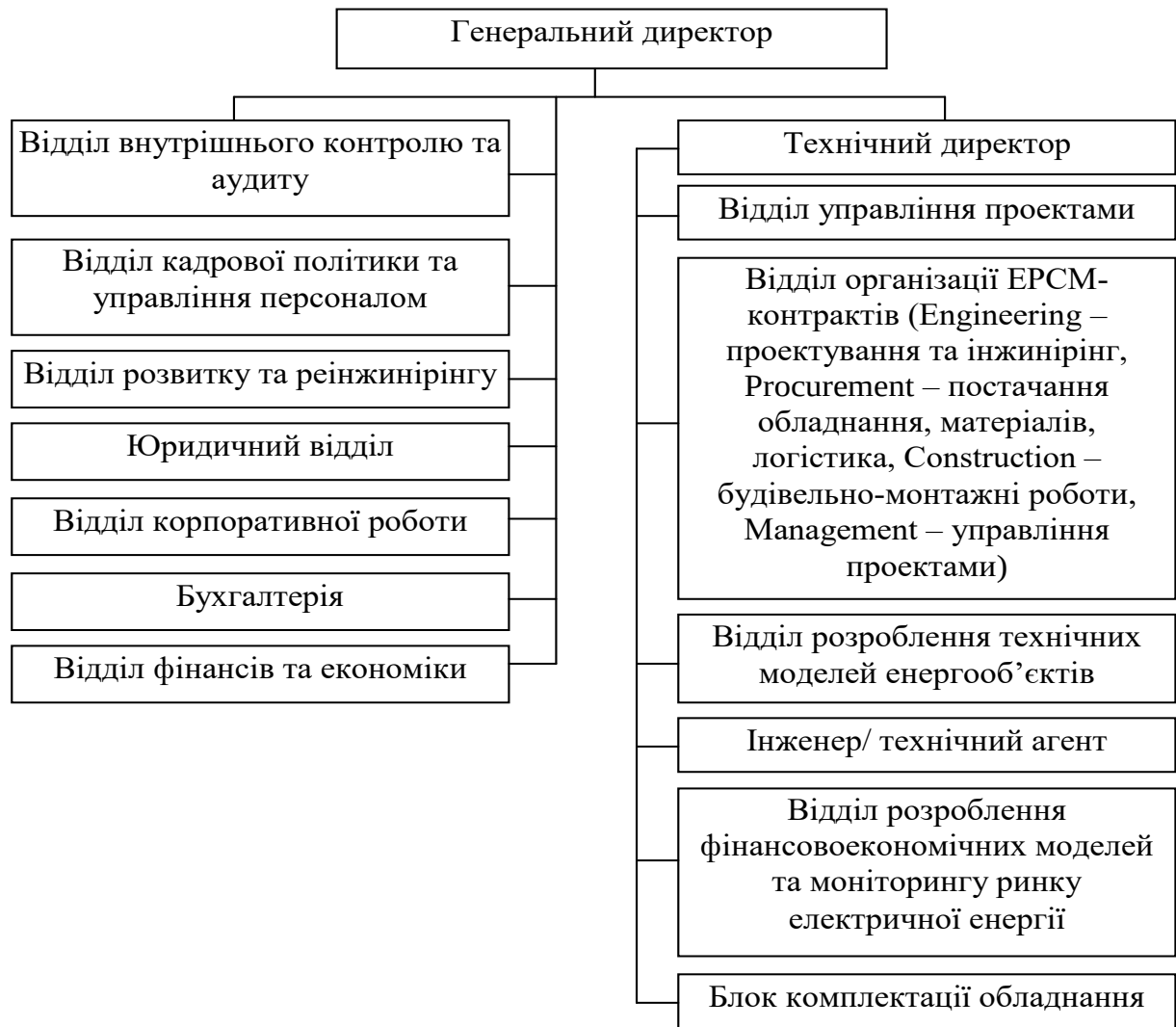

Рис. 2.1. Організаційна структура управління ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Як видно з аналізу сучасного стану електричних мереж, існує об'єктивна необхідність оптимізації режимів їх роботи, вдосконалення принципів побудови мереж за рівнями напруги та типами виконання, створення комплексної автоматизації та підвищення надійності, якості та ефективності електромереж. функціонування мереж з урахуванням регіональної специфіки, що забезпечує ефективне управління, модернізацію та інноваційний розвиток електричних мереж. Ці та інші проблеми вимагають свого вирішення шляхом вибору оптимального напрямку розвитку електромереж. Що стосується реформування відносин власності в енергетиці, то технічна політика є ефективним інструментом реалізації положень Закону України «Про

електроенергетику» щодо створення державою умов для розвитку та підвищення технічного рівня електроенергетики. промисловість.

У зв'язку з цим необхідно розробити технічну інструкцію з будівництва та експлуатації магістральних та розподільних електромереж, яка з урахуванням специфіки земельної ділянки складається з двох частин:

- технічна політика у сфері будівництва та експлуатації магістральних і міждержавних електричних мереж;
- технічна політика у сфері будівництва та експлуатації розподільних електричних мереж.

Діяльність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» у сфері телекомунікацій чітко регламентована чинним законодавством. З вищевикладеного вбачається, що господарська діяльність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» має стратегічне значення для розвитку національної економіки України та суворо регламентована чинним законодавством.

Вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на діяльність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» досліджено за допомогою SWOT-аналізу, який є своєрідним стратегічним балансом підприємства. Ключові фактори, що впливають на діяльність компанії, систематизовані в SWOT-матриці, наведеній на рис. 2.2.

Серед сильних сторін ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»: стратегічне значення діяльності компанії для України; висококваліфікований персонал; платоспроможність компанії; великий професійний досвід у будівництві енергетичних та телекомунікаційних систем.

Основні можливості розвитку в ринковому середовищі ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» включають: подальший розвиток технологій у сфері будівництва електроенергетики та телекомунікаційних систем; реформа сектору електроенергетики та телекомунікацій.

Водночас ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» характеризується такими слабкими сторонами: безсистемне управління розподілом прибутку підприємства; недостатнє застосування сучасних методологічних підходів у сфері управління

бізнесом; недостатня впізнаваність сайту компанії; недостатня збалансованість стратегічного портфеля компанії.

Фактори	СИЛЬНІ СТОРОНИ (S)	СЛАБКІ СТОРОНИ (W)
	– стратегічне значення діяльності компанії для України; – висококваліфікований персонал; - платоспроможність підприємства; - великий професійний досвід у сфері побудови енергетичних та телекомунікаційних систем	– безсистемне управління розподілом прибутку підприємства; - недостатнє застосування сучасних методологічних підходів у сфері управління бізнесом; – недостатня впізнаваність сайту компанії; - недостатня збалансованість стратегічного портфеля компанії
МОЖЛИВОСТІ (O)	ПОЛЕ С _и М (SO-СТРАТЕГІЯ)	ПОЛЕ С _л М (WO-СТРАТЕГІЯ)
- подальший розвиток технологій у сфері побудови систем електропостачання та телекомунікацій; - реформування секторів електроенергетики та телекомунікацій		
ЗАГРОЗИ (T)	ПОЛЕ С _и З (ST-СТРАТЕГІЯ)	ПОЛЕ С _л З (WT-СТРАТЕГІЯ)
- висока активність конкурентів у галузі; - висока інфляція; - складність залучення нових клієнтів; - тиснути на інтереси місцевих компаній при будівництві нових об'єктів		

Рис. 2.2. SWOT-матриця для ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Основними загрозами для зовнішнього середовища ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» визначені: висока конкурентна активність у галузі; висока інфляція; складність залучення нових клієнтів; лобіювання інтересів місцевого бізнесу у будівництві нових об'єктів.

З наведеного на рис. 2.2 списку, створюється таблиця з результатами матричного SWOT-аналізу для ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» (табл. 2.2).

Знак «+» у табл. 2.2 ставиться за наявності позитивного взаємовпливу факторів.

Таблиця 2.2

Результати аналізу SWOT-матриці для ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Показник	Фактори зовнішнього середовища						Разом (внутрішнє середовище)
	Можливості		Загрози				
	Подальший розвиток технологій в галузі побудови електроенергетичних і телекомунікаційних систем	Реформування сектору електроенергетики та телекомунікацій	Високий рівень конкуренції в галузі	Висока інфляція	Складність залучення нових клієнтів	Відстоювати інтереси місцевого бізнесу під час будівництва нових об'єктів	
Сильні сторони							+2
Стратегічне значення діяльності компанії для України	+	+	-	-	-	-	-2
Висококваліфікований персонал	+	0	+	-	+	-	+1
платоспроможність компанії	+	+	-	-	+	-	0
Професійний досвід у будівництві енергетичних та телекомунікаційних систем	+	+	+	0	+	-	+3
Слабкі сторони							-13
Безсистемний контроль за розподілом прибутку підприємств	0	-	-	0	0	0	-2
Недостатнє застосування сучасних методологічних підходів у сфері управління бізнесом	-	-	-	0	-	0	-4
Недостатня видимість офіційного сайту компанії	0	-	-	0	-	0	-3
Недостатня збалансованість стратегічного портфеля компанії	-	-	-	0	-	0	-4
Разом (зовнішнє середовище)	+2	-1	-4	-3	-1	-4	-11

Знак «-» ставиться, коли між факторами існує негативний взаємовплив, а знак «0» - коли зв'язок між факторами відсутній. Підраховуючи кількість «+» і

«-», визначаємо взаємний вплив факторів, виходячи з того, що сума «+» і «-» дорівнює нулю.

Стратегічне значення діяльності компанії для України в поєднанні з можливістю подальшого розвитку технологій у сфері будівництва об'єктів енергопостачання та телекомунікацій гарантує позитивний вплив на діяльність компанії.

Висока активність конкурентів становить суттєву загрозу для ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» та може негативно вплинути на фінансовий стан підприємства. Водночас наявність висококваліфікованого персоналу та певного досвіду роботи на ринку будівельних послуг дає можливість розробити відповідну ситуації конкурентну стратегію та частково знизити ризики втрати клієнтів.

Складність залучення нових клієнтів в компанію визначається специфікою її бізнесу: просування технічних послуг вимагає цілеспрямованих підходів у роботі з клієнтами, вплив на емоції мінімальний, а маркетингові інструменти в Інтернеті (лендінг, веб-аналіз, SEO оптимізація, діяльність у соціальних мережах, контент-маркетинг, контекстна реклама, розсилка, чат, сервіси зворотного зв'язку, контроль та облік дій клієнтів на сайті CRM). З метою усунення загрози «труднощів із залученням нових клієнтів», сильними сторонами ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» є висококваліфікований персонал з професійним досвідом (завдяки використанню вищевказаних маркетингових інструментів, якісні послуги та сервіси), платоспроможність компанії (імідж успішної компанії сприяє зростанню довіри клієнтів, наявності можливості збільшення маркетингового бюджету, впровадження інноваційних технологій і зростання ділової активності).

Безсистемність управління розподілом прибутку ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» є слабкою стороною компанії та не дозволяє повною мірою використати таку можливість зовнішнього середовища, як реформування сектору електропостачання та телекомунікацій, оскільки наслідки неефективного управління прибутком компанії відображається на рівні її чистого

оборотного капіталу, що, у свою чергу, обмежує здатність компанії маневрувати в умовах ринкових реформ. Крім того, хаотичний розподіл прибутку на основі інтуїтивно зрозумілих управлінських рішень обмежує конкурентоспроможність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» (через відсутність коштів на підготовку та реалізацію комплексу дій відповідно до конкурентної стратегії підприємства).

Отримані бали в останній клітинці табл. 2.2 (-11 балів) свідчать про негативний сукупний вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», оскільки маємо від'ємне значення. Виходячи з цього, компанії доцільно зосередитись на захисних бізнес-стратегіях і провести аудит своїх слабких сторін з метою їх посилення шляхом більш ефективного управління потенціалом компанії.

Серед загроз зовнішнього середовища особливу увагу слід звернути на: високу активність конкурентів у галузі (оцінка «-4»), лобіювання інтересів місцевих компаній у будівництві нових потужностей (оцінка «-4»).

Можливістю зовнішнього середовища ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», яка певною мірою може допомогти нейтралізувати негативний вплив загроз, є подальший розвиток технологій у сфері будівництва об'єктів енергетики та телекомунікацій (оцінка «+2»).

Найбільшими перевагами компанії є досвід будівництва об'єктів енергетики та телекомунікацій (оцінка «+3») та висококваліфікований персонал (оцінка «+2»).

Серед слабких сторін внутрішнього середовища компанії найбільш негативними є недостатнє застосування сучасних методологічних підходів у сфері корпоративного управління (оцінка «-4») та недостатня збалансованість стратегічного портфеля компанії.

Отже, результати SWOT-аналізу свідчать про необхідність суттєвого вдосконалення управлінських бізнес-процесів ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг». Слід зазначити, що оперативне управління прибутком також є частиною процесів корпоративного управління і потребує вдосконалення.

2.2. Діагностика фінансово-економічного стану підприємства

Своєчасне розпізнавання проблемних ситуацій у фінансово-господарській діяльності підприємства, зміцнення фінансової стійкості та платоспроможності, максимізація прибутку, підвищення рентабельності, недопущення кризового стану та банкрутства потребує запровадження діагностичного аналізу фінансово-економічного стану, спеціальні аналітичні процедури якого дозволять виявити явні та неявні (зовнішні та внутрішні) фактори, які впливають на фінансову неспроможність, обґрунтувати найефективніші заходи по фінансовому оздоровленню підприємства, звести до мінімуму негативні наслідки нестійкого або кризового фінансового стану для всіх зацікавлених сторін.

Для відповідального фінансиста займатися діагностичним аналізом фінансово-економічного стану – це означає розглядати фінансовий стан підприємства так, щоб виявити в динаміці симптоми явищ, які можуть затримати досягнення спрямованих цілей і рішення задач, піддаючи небезпеці плановану діяльність. Це передбачає вироблення коригувальних рішень або перегляд цілей та прогнозів.

Метою діагностики фінансово-економічного стану підприємства ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» в ринкових умовах є оцінка його поточного стану, а також визначення напрямків, за якими потрібно вести роботу щодо покращення цього стану. При цьому бажаним є такий стан фінансових ресурсів, при якому підприємство, вільно маневруючи коштами, та ефективно їх використовувати, здатне забезпечити безперебійний процес виробництва і реалізації продукції, а також витрати по його розширенню і відновленню. Таким чином, внутрішніми стосовно даного підприємства користувачами фінансової інформації є працівники управління підприємством, від яких залежить його майбутній фінансово-економічний стан.

Динаміка формування основних економічних показників діяльності ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» представлена у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Основні економічні показники діяльності ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Показники	Роки			2022 р. до 2020 р.	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	+, –	%
Чистий дохід, тис. грн.	77041	98940	116558	39517	51,29
Валовий прибуток, тис. грн.	21541	27907	12506	-9035	-41,94
Чистий прибуток, тис. грн.	1959	2516	2677	718	36,65
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	36897,5	60336,0	60032,5	23135,0	62,70
Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	2486,5	4933,0	6471,0	3984,5	160,25
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	34411,0	55403,0	53561,5	19150,5	55,65
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	262	299	292	30	11,45
Фондовіддача, грн.	30,98	20,06	18,01	-12,97	-41,87
Фондомісткість, грн.	0,02	0,02	0,02	0,00	22,44
Фондоозброєність, тис. грн /ос.	9,49	16,50	22,16	12,67	133,51
Продуктивність праці, тис. грн. /ос.	294,05	330,90	399,17	105,12	35,75
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,24	1,79	2,18	-0,06	-2,80

За результатами проведеної діагностики слід зазначити, що протягом звітного періоду спостерігалось зростання обсягів господарської діяльності підприємства. Отже, чистий дохід від реалізації продукції мав значення 116558 тис.грн., що на 39517 тис.грн., або на 51,29 % більше, ніж у 2020 р. На противагу чистому доходу спостерігалось зменшення валового прибутку компанії на 9035 тис.грн., або на 41,94 %, що у 2022 р. становило 12506 тис.грн. Аналізоване підприємство ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» працює прибутково, та водночас обсяг чистого прибутку компанії сягав рівня 2677 тис.грн., що на 718 тис.грн., або на 36,65 % більше, ніж у 2020 р.

Майновий стан компанії ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» відзначається індикатором середньорічної вартості активів, значення якого у 2022 р. становило 60032,5 тис.грн., що на 23135,0 тис.грн., або на 62,70 % більше, ніж у 2020 р. Можна констатувати, що спостерігалось збільшення середньорічної вартості необоротних активів на 3984,5 тис. грн., або на 160,25 % та середньорічної вартості оборотних активів на 19150,5 тис. грн., або на 55,65 %.

Протягом 2020-2022 рр. було зафіксовано зростання середньооблікової чисельності працівників ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» на 30 осіб, або на 11,45 %. Станом на кінець 2022 р. у ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» працювало 292 особи. Враховуючи сказане, слід відмітити сприятливу тенденцію щодо підвищення продуктивності праці на 105,12 тис.грн., або на 35,75%, що у 2022 р. становило 399,17 тис.грн.

Вагомим індикатором діагностики ефективності використання основних засобів ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» є фондovіддача. У 2022 р. показник фондovіддачі становив 18,01 тис.грн., що на 12,97 тис.грн., або на 41,87 % менше, ніж у 2020 р. Фондоозброєність праці підвищилася на 12,67 грн., або на 133,51 % порівняно з 2020 р.

Динамічний розвиток майнового потенціалу господарюючої системи в цілому та окремих його складових обумовлений впливом інновацій, нестабільністю зовнішніх чинників господарювання, кон'юнктурними умовами господарювання. За результатами цих змін систематично відбуваються структурні зрушення всередині майнового стану ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», а також якісні та кількісні зміни економічних показників, які його характеризують.

Майно забезпечує весь процес господарської діяльності на підприємстві. Відповідно до цього всі його складові елементи забезпечують відповідні стадії даного процесу. При дослідженні майнового стану ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» необхідною умовою є обґрунтування його структури. Вивчення структури майна ґрунтується на системному підході. Системний підхід представляє собою напрям методології наукового пізнання, в основі якого лежить розгляд об'єктів як систем, що дозволить дослідити важкодоступні властивості та взаємозв'язки в об'єктах. Завдяки системному підходу ми можемо відобразити майновий стан як комплекс взаємопов'язаних підсистем, об'єднаних спільними цілями, розкрити його інтегровані властивості, внутрішні й зовнішні зв'язки.

Характеристика майна підприємства ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» та джерел його формування за балансом представлена у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Характеристика майна підприємства ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»
та джерел його формування за балансом

Показники	2020 р.		2021 р.		2022 р.		2022 р. до 2020 р.		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	+, –	%	п.с.
Активи									
1. Необоротні активи:	4021	7,45	5845	8,76	7097	13,30	3076	76,50	5,85
в т.ч. основні засоби	4013	7,44	5839	8,75	7093	13,30	3080	76,75	5,86
2. Оборотні активи	49927	92,55	60879	91,24	46244	86,70	-3683	-7,38	-5,85
в т.ч. запаси	13449	24,93	20429	30,62	21968	41,18	8519	63,34	16,25
дебіторська заборгованість	36162	67,03	39769	59,60	18890	35,41	-17272	-47,76	-31,62
грошові кошти	52	0,10	0	0,00	1010	1,89	958	у 18,42 р.б.	1,80
Пасиви									
1. Власний капітал	4229	7,84	6745	10,11	9422	17,66	5193	122,79	9,82
в т.ч. зареєстрований капітал	13	0,02	13	0,02	13	0,02	0	0,00	0,00
нерозподілений прибуток	4216	7,81	6732	10,09	9409	17,64	5193	123,17	9,82
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	9766	18,10	13481	20,20	0	0,00	-9766	-100,00	-18,10
3. Поточні зобов'язання і забезпечення	39953	74,06	46498	69,69	43919	82,34	3966	9,93	8,28
Баланс	53948	100,00	66724	100,00	53341	100,00	-607	-1,13	х

Аналіз показав, що відбулося незначне скорочення вартості майна підприємства ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг». Відповідно, у 2022 р. загальна вартість майна компанії становила 53341 тис.грн., що на 607.грн., або на 1,13 % менше, ніж у 2020 р. Також встановлено, що вартість необоротних активів сягала рівня 7097 тис.грн., або лише 13,30 % в загальній структурі, а вартість оборотних активів сягала рівня 46244 тис.грн., або 87,70 % в загальній структурі активів. Слід зауважити, що протягом досліджуваного періоду на підприємстві ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» сформовано вагомий рівень

дебіторської заборгованості в обсязі 18890 тис.грн., або практично 35,41 % структури активів у 2022 р., що призводить до скорочення платіжної дисципліни.

В ході аналізу пасивів ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» встановлено, що у 2022 р. власний капітал фірми відзначався незадовільною часткою, а саме 17,66 % в структурі зобов'язань компанії. Проте, поточні зобов'язання і забезпечення становили 82,34 % структури пасивів. Вартість зареєстрованого капіталу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» було мінімальною та становила лише 13,0 тис.грн. Підприємство характеризувався сумою нерозподіленого прибутку в обсязі 9409 тис.грн. у 2022 р., що на 5193 тис.грн., або на 123,17 % більше, ніж у 2020 р.

Функціонування підприємств, незалежно від галузевої належності та форми власності, в умовах ринкової економіки визначається здатністю забезпечувати достатній рівень прибутковості діяльності, що характеризується системою абсолютних і відносних показників.

Значення аналізу фінансових результатів полягає в тому, що він є необхідною умовою ефективного управління доходами і витратами підприємств із метою збільшення прибутку та підвищення рентабельності. Основним інформаційним джерелом для аналізу формування, динаміки та структури показників фінансових результатів за видами діяльності ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» є форма №2 «Звіт про фінансові результати».

Одним із напрямів аналізу фінансових результатів є оцінювання якості прибутку за такими критеріями, як достовірність звітності, частота зміни облікової політики та її вплив на формування фінансових результатів, стабільність основних складових прибутку, діловий імідж підприємства тощо. Достовірність даних про фінансові результати – один з основних критеріїв високої якості прибутку. Якщо суб'єкт господарювання щорічно змінює свою облікову політику, то це знижує якість показників прибутку.

Механізм формування фінансових результатів діяльності підприємства ТОВ «Сванеті» проаналізовано у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Механізм формування фінансових результатів діяльності
підприємства ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», тис.грн.

Показники	Роки			2022 р. до 2020 р.	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	+, –	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	77041	98940	116558	39517	51,29
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	55500	71033	104052	48552	87,48
Валовий прибуток	21541	27907	12506	-9035	-41,94
Інші операційні доходи	227	177	949	722	318,06
Адміністративні витрати	17098	23394	8414	-8684	-50,79
Інші операційні витрати	1589	941	827	-762	-47,95
Фінансовий результат від операційної діяльності	3081	3749	4214	1133	36,77
Фінансові витрати	692	681	949	257	37,14
Фінансовий результат до оподаткування	2389	3068	3265	876	36,67
Чистий фінансовий результат	1959	2516	2677	718	36,65

За результатами проведеної діагностики встановлено, що чистий дохід від реалізації продукції компанії ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» збільшився у 2020-2022 рр. на 39517 тис.грн., або на 51,29 %, що на кінець 2022 р. становило 116558 тис.грн. Також, спостерігалось зростання собівартості реалізованої продукції на 48552 тис.грн., або на 87,48 %, що сягало рівня 104052 тис.грн. Валова прибутковість ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» складала 12506 тис.грн., що на 9035 тис.грн., або на 41,94 % менше, ніж у 2020 р. Адміністративні витрати підприємства були на рівні 8414 тис.грн., що на 8684 тис.грн., або на 50,79 % менше, ніж у 2020 р. Аналіз засвідчив, що ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» характеризувалося значним рівнем показника чистого фінансового результату у 2022 р., в сумі 2677 тис.грн., що на 718 тис.грн., або на 36,65 % більше, ніж у 2020 р.

У ринковій економіці фінансовий стан підприємства по суті відображає кінцеві результати його діяльності. У той же час підприємство може бути фінансово стійким і мати достатній рівень платоспроможності в певний момент

часу, але мати несприятливі можливості у майбутньому, і навпаки. Аналіз фінансового стану підприємства, поряд із комплексною оцінкою його активів і пасивів, ділової активності, використання капіталу, є важливим елементом визначення фінансової стабільності суб'єкта господарювання.

Динаміка показників оцінки фінансового стану підприємства ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» представлена у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Динаміка показників оцінки фінансового стану підприємства
ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Показники	Роки			2022 р. до 2020 р.	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	+, –	%
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,25	1,31	1,05	-0,20	-15,74
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,00	0,00	0,02	0,02	1666,91
Чистий оборотний капітал, тис.грн.	9974	14381	2325	-7649,0	-76,69
Коефіцієнт автономії	0,08	0,10	0,18	0,10	125,33
Коефіцієнт фінансової залежності	12,76	9,89	5,66	-7,10	-55,62
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,09	0,11	0,21	0,13	152,22
Коефіцієнт оборотності активів	2,09	1,64	1,94	-0,15	-7,01
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	23,71	18,03	14,42	-9,29	-39,18
Рентабельність господарської діяльності, %	3,22	3,22	2,88	-0,34	x
Рентабельність власного капіталу, %	60,29	45,85	33,12	-27,17	x
Рентабельність продукції, %	6,12	4,78	3,64	-2,48	x

Таким чином, в результаті здійсненого фінансового аналізу визначено, що ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» характеризувалося дещо суперечливим фінансовим станом. Значення коефіцієнту загальної ліквідності було на рівні 1,05 пункти та відображало сприятливий та позитивний рівень платоспроможності компанії. Водночас, чистий оборотний капітал підприємства мав позитивне значення протягом аналізованого періоду та у 2022 р. становив 2325 тис.грн. Слід зауважити, що коефіцієнт автономії мав значення, яке було значно нижчим за критичне, що засвідчує залежність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» від позичених джерел фінансування власної діяльності. ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» здійснювало власну діяльність ефективно, оскільки показники рентабельності у 2022 р. характеризувались позитивним значенням.

2.3. Оцінка системи управління прибутком на підприємстві

Для того, щоб ефективно управляти прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», необхідно провести аудит його ефективності. Для цього в кваліфікаційній роботі враховуються показники рентабельності реалізації продукції та витрати на основну діяльність. Було визначено власний капітал, чисті активи та поточні активи, а також проведено факторний аналіз прибутку.

Показники рентабельності ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» представлені в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Динаміка показників рентабельності ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Показники	Роки			2022 р. до 2020 р.	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	+, –	%
Коефіцієнт рентабельності реалізації продукції, Кррп	0,08	0,08	0,07	-0,01	-12,50
Коефіцієнт рентабельності витрат основної діяльності, Крод	0,39	0,39	0,12	-0,27	-69,23
Коефіцієнт рентабельності активів, Кра	0,05	0,04	0,04	-0,01	-20,00
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу, Крвк	0,60	0,46	0,33	-0,27	-45,00

Аналіз показав, що ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» протягом аналізованого періоду працювало ефективно. Проте у 2022 році відбулося зниження значень усіх розрахункових показників рентабельності ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг».

Вихідні дані для факторного аналізу прибутку ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» наведені в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Дані для проведення факторного аналізу прибутку підприємства ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Показники	Роки		
	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	77041	98940	116558
Собівартість продукції, тис. грн.	55500	71033	104052
Валовий прибуток, тис. грн.	21541	27907	12506
Адміністративні та інші операційні витрати, тис. грн.	18460	24158	8292

Продовження таблиці 2.8

Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.	3081	3749	4214
Індекс зміни цін	1,00	1,10	1,04

Знаходимо обсяг реалізації у базисних цінах:

$$\text{Ор } 2021 \text{ бц} = 98940 / 1,1 = 89945,45 \text{ тис. грн}$$

$$\text{Ор } 2022 \text{ бц} = 116558 / 1,04 = 112075 \text{ тис. грн}$$

Визначаємо зміну обсягів реалізації з урахуванням індексу цін:

$$\Delta \text{Ор } 2021 \text{ бц}/2020 = 89945,45 / 77041 = 1,17$$

$$\Delta \text{Ор } 2022 \text{ бц}/2021 = 112075 / 98940 = 1,13$$

За рахунок зміни обсягів реалізації фінансовий результат від операційної діяльності змінився таким чином:

$$\text{ФР}\Delta \text{ор } 2021/2020 = 3081 \cdot 0,17 = 523,77 \text{ тис. грн}$$

$$\text{ФР}\Delta \text{ор } 2022/2021 = 3749 \cdot 0,13 = 487,37 \text{ тис. грн}$$

Визначаємо фінансовий результат звітного періоду за базисною собівартістю та базисними цінами:

$$\text{ФР}2021 \text{ бс бц} = 89945,45 - 1,17 \cdot 55500 - 18460 = 6550,45 \text{ тис. грн}$$

$$\text{ФР}2022 \text{ бс бц} = 112075 - 1,13 \cdot 71033 - 24158 = 7649,71 \text{ тис. грн}$$

Вплив змін асортименту послуг підприємства на фінансовий результат:

$$\text{ФР}\Delta \text{ас } 2021/2020 = 6550,45 - 1,17 \cdot 3081 = 2945,68 \text{ тис. грн}$$

$$\text{ФР}\Delta \text{ас } 2022/2021 = 7649,71 - 1,13 \cdot 3749 = 3413,34 \text{ тис. грн}$$

Вплив зміни рівня собівартості на фінансовий результат:

$$\text{ФР}\Delta \text{соб } 2021/2020 = 1,17 \cdot 55500 - 71033 = -6098 \text{ тис. грн}$$

$$\text{ФР}\Delta \text{соб } 2022/2021 = 1,13 \cdot 71033 - 104052 = -23784,71 \text{ тис. грн}$$

Вплив зміни рівня адміністративних та інших операційних витрат:

$$\text{ФР}\Delta \text{витр } 2021/2020 = 18460 - 24158 = -5698 \text{ тис. грн}$$

$$\text{ФР}\Delta \text{витр } 2022/2021 = 24158 - 8292 = 15866 \text{ тис. грн}$$

Вплив зміни рівня цін:

$$\text{ФР}\Delta \text{ц } 2021/2020 = 98940 - 89945,45 = 8994,55 \text{ тис. грн}$$

$$\text{ФР}\Delta \text{ц } 2022/2021 = 116558 - 112075 = 4483 \text{ тис. грн}$$

Перевірка:

$$\Delta \text{ФР} 2021/2020 = 3749 - 3081 = 668 \text{ тис. грн}$$

$$\Delta \text{ФР} 2021/2020 = 523,77 + 2945,68 - 6098 - 5698 + 8994,55 = 668 \text{ тис. грн}$$

$$\Delta \text{ФР} 2022/2021 = 4214 - 3749 = 465 \text{ тис. грн}$$

$$\Delta \text{ФР} 2022/2021 = 487,37 + 3413,34 - 23784,71 + 15866 + 4483 = 465 \text{ тис. грн}$$

За результатами факторного аналізу можна зробити такі висновки:

- збільшення обсягів реалізації позитивно вплинуло на зростання фінансових результатів ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»;

- зміни в асортименті послуг підприємства збільшили фінансовий результат підприємства у 2021 році на 2945,68 тис. грн., у 2022 році – на 3413,34 тис. грн.;

- збільшення собівартості продукції та послуг підприємства негативно вплинуло на ефективність його діяльності та призвело до зменшення фінансового результату операційної діяльності у 2021 році на 6098 тис. грн та у 2022 році на 23784,71 тис. грн.;

- у 2021 році порівняно з 2020 роком зросли адміністративні та інші операційні витрати, що негативно вплинуло на фінансовий результат компанії, а у 2022 році порівняно з 2021 роком спостерігалось зменшення цих витрат, що позитивно вплинуло на фінансовий результат компанії;

- зростання цін на продукцію та послуги підприємства позитивно вплинуло на рівень його прибутковості та обумовило збільшення його фінансового результату у 2021 р. на 8994,55 тис. грн, а у 2022 р. – 4483 тис. грн.

Управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» здійснюється генеральним директором, відділом внутрішнього контролю та аудиту, відділом розвитку та реінжинірингу, фінансово-економічним відділом та відділом управління проектами.

Функції окремих напрямів у процесі управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» систематизовано у вигляді табл. 2.9.

Генеральний директор приймає остаточне рішення щодо стратегії управління прибутком і доручає відділу розвитку та реінжинірингу підготувати відповідні управлінські рішення.

Таблиця 2.9

Функції підрозділів ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», які займаються
управлінням прибутком

Підрозділ	Функції
Відділ внутрішнього контролю та аудиту	- здійснює моніторинг прозорості системи моніторингу компанії; - підтверджує достовірність даних, які в подальшому будуть використовуватися в управлінні прибутком
Відділ розвитку та реінжинірингу	- формулює стратегію управління доходами компанії; - узгоджує стратегію управління прибутком із загальною стратегією розвитку компанії
Відділ фінансів та економіки	- розподіл коштів для центрів фінансової відповідальності; - аналізує ефективність роботи структурних підрозділів підприємства
Відділ управління проектами	- подає заявки на фінансування проекту; - координує життєві цикли проектів в проектному портфелі компанії

Основні завдання ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» у сфері управління прибутком:

- підвищення прибутковості компанії;
- забезпечити платоспроможність підприємства;
- підвищення фінансової незалежності компанії;
- підтримання цільового рівня діяльності компанії;
- мінімізація фінансового ризику.

Для вирішення поставлених завдань ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» розроблено концепцію управління прибутком.

Для оцінки організації управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» розроблено діагностичну форму, яка заповнюється з урахуванням важливості факторів за 10-бальною шкалою оцінювання (табл. 2.10).

Ефективність діяльності особи, відповідальної за управління прибутком, визначається шляхом аналізу досягнення цілей управління прибутком. Кількість досягнутих цілей співвідноситься із загальною кількістю цілей, поставлених для реалізації ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг».

Таблиця 2.10

Оцінювання організації управління прибутком у ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Фактор	Вагомість	Оцінка	Зважена оцінка
Ефективність роботи відповідальної особи за управління прибутком	0,1	8	0,8
Ефективність роботи відділу внутрішнього контролю та аудиту	0,05	7	0,35
Ефективність роботи відділу розвитку та реінжинірингу	0,05	8	0,4
Ефективність роботи відділу фінансів та економіки	0,05	6	0,3
Ефективність роботи відділу управління проектами	0,03	6	0,18
Комунікація між учасниками процесу управління прибутком	0,1	5	0,5
Якість формулювання завдань з управління прибутком	0,2	9	1,8
Якість вирішення завдань з управління прибутком	0,2	8	1,6
Стан управління сплатою податкових зобов'язань з прибутку	0,1	4	0,4
Оптимізація пропорцій розподілу прибутку на частини, що капіталізуються та споживаються	0,12	4	0,48
Разом	1	-	6,81

Ефективність роботи відділу внутрішнього контролю та аудиту визначається дотриманням програми контролю, своєчасним виявленням критичних відхилень фактичних показників діяльності підприємства від планових та виявленням «слабких місць» підприємства.

Ефективність роботи відділу розвитку та реінжинірингу забезпечується детальною розробкою стратегії розвитку компанії та її стратегічного ансамблю, однією зі складових якої є стратегія управління доходами. Крім того, відділ розвитку та реінжинірингу відповідає за кількісну та якісну оцінку ризиків і прогнозування ситуації на ринку. Ця інформація є основою для проведення стрес-тестів для управління доходами компанії.

Ефективність роботи фінансово-економічного відділу оцінюється шляхом вивчення алгоритмів основних бізнес-процесів, їх прозорості та здійсненності.

Ефективність роботи відділу управління проектами оцінюється шляхом аналізу дотримання компанією термінів реалізації проекту та значення

показників ефективності проекту (дисконтований чистий прибуток, термін окупності, внутрішня процентна ставка).

Комунікація між учасниками процесу управління прибутком оцінюється шляхом відстеження інформаційних потоків та можливості висловити свою думку для всіх учасників процесу управління прибутком.

Якість постановки завдань управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг». Аналіз рекомендується проводити за допомогою оцінки SMART, яка дозволяє визначити відповідність завдань критеріям конкретності постановки, можливості визначення рівня виконання завдання, реалістичності та часових обмежень [35, с.225].

Якість вирішення завдань управління прибутком визначається шляхом порівняння поставлених завдань управління прибутком з фактичними результатами.

Стан управління сплатою податкових зобов'язань з податку на прибуток перевіряється з використанням фінансової звітності підприємства та з використанням спеціальних веб-сайтів, на яких міститься інформація про основних суб'єктів господарської діяльності, які мають непогашені зобов'язання перед податковою інспекцією.

Оптимізація співвідношення розподілу прибутку на капіталізовану та споживану частини здійснюється шляхом дослідження рентабельності підприємства та його платоспроможності, фінансової незалежності та ділової активності.

Рейтинг організації управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» представлено у табл. 2.10. Оцінка свідчить про наявність проблем у цій сфері, оскільки загальна оцінка становить 6,81 з 10 можливих балів. Для більш детального аналізу причинно-наслідкових зв'язків між основними проблемами ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» в частині управління прибутком ми використовуємо методологічний підхід логіко-змістовного моделювання, який полягає у зіставленні проблем попарно для визначення причинно-наслідкових зв'язків і за сумою балів визначити причини найбільш значущих проблем.

Першим кроком у процесі моделювання логічного контенту є створення набору проблем для дослідження:

- 1 – недостатня узгодженість стратегії управління доходами із загальною стратегією розвитку компанії;
- 2 – відсутність послідовного методологічного підходу до внутрішнього контролю та аудиту;
- 3 – дисбаланс у стратегічній структурі компанії;
- 4 – високий фінансовий ризик компанії;
- 5 – відсутність набору управлінських рішень для мінімізації фінансового ризику;
- 6 – недостатня координація життєвих циклів проектів у проектному портфелі компанії;
- 7 – недостатнє використання «мозкового штурму» в організації спілкування учасників процесу управління прибутком;
- 8 – наявність несплачених зобов'язань з податку на прибуток;
- 9 – нераціональне використання суспільних прибутків;

На другому етапі логіко-змістовного моделювання кодують причинно-наслідкові зв'язки між проблемами («0» – проблема-наслідок, «1» – проблема-причина). Кодування причинно-наслідкових зв'язків проблем з управління прибутком у ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» наведено у табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Попарне порівняння проблем з управління прибутком
у ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Проблема	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Сума балів
1	-	0	0	1	1	1	0	1	1	1	6
2	0	-	0	0	1	0	0	0	0	0	1
3	1	0	-	1	1	1	0	0	1	0	5
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
5	0	0	0	1	-	0	0	0	1	1	3
6	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0
7	1	1	1	0	1	0	-	0	1	0	5
8	0	0	0	0	0	0	0	-	0	1	1
9	0	0	0	1	0	0	0	1	-	1	3
10	0	0	1	0	0	0	0	0	0	-	1

На третьому етапі логічного та змістовного моделювання ми в ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» створюємо схему причинно-наслідкових зв'язків для задач управління прибутком.

Аналізуючи проблему ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», бачимо, що основною проблемою у сфері управління прибутком є недостатня відповідність стратегії управління прибутком загальній стратегії розвитку компанії. Далі актуальними є проблеми «розбалансованості стратегічної структури компанії» та «недостатнього використання мозкового штурму в організації комунікації між учасниками процесу управління прибутком». Удосконалення стратегічної складової управління доходами ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» дозволить вирішити наступні проблеми, такі як «відсутність комплексу управлінських рішень, спрямованих на мінімізацію фінансового ризику» та «нераціональне використання прибутків компанії».

Завдяки проведенню «мозкового штурму» при організації комунікації між учасниками процесу управління прибутком значно підвищується якість завдання у сфері управління прибутком підприємства та значно розширюється кількість альтернативних варіантів при виборі оптимального рішення розподілу прибутку. Після вирішення проблеми стратегічного управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» доцільно зосередитися на обґрунтуванні методичного підходу до проведення внутрішнього контролю та аудиту. Слід мати на увазі, що методичний підхід повинен досягати мети контролю і не займати надто багато часу. Критичний характер корпоративного фінансового ризику також вимагає належної уваги з боку керівництва. Є багато способів мінімізувати ризики компанії. Тому підприємству доцільно вирішити, який з них найбільше підходить ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг». Наявність несплачених зобов'язань з податку на прибуток негативно впливає на імідж компанії. Необхідно розробити та запровадити корпоративне управління прибутком.

Висновки до розділу 2

За результатами проведеної аналітичної оцінки системи управління прибутком підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» спеціалізується на будівництві енергетичних та телекомунікаційних систем (будівництво розподільних лінійних систем передачі електроенергії, ліній телекомунікацій, а також будівель і споруд, що є невід'ємною частиною таких систем). Діяльність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» у сфері телекомунікацій чітко регламентована чинним законодавством. Господарська діяльність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» має стратегічне значення для розвитку національної економіки України та суворо регламентована чинним законодавством.

2. Встановлено, що безсистемне управління розподілом прибутку ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» є слабкою стороною компанії та не дозволяє повною мірою використати таку можливість зовнішнього середовища, як реформування електроенергетичної та телекомунікаційної галузей. Наслідки неефективного управління прибутком компанії відображаються на рівні її чистого оборотного капіталу, що, у свою чергу, обмежує можливості компанії маневрувати щодо ринкових реформ. Крім того, хаотичний розподіл прибутку на основі інтуїтивно зрозумілих управлінських рішень обмежує конкурентоспроможність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» (через відсутність коштів на підготовку та реалізацію комплексу дій відповідно до конкурентної стратегії підприємства).

3. Аналіз показав, що протягом звітного періоду спостерігалось зростання обсягів господарської діяльності підприємства. Отже, чистий дохід від реалізації продукції мав значення 116558 тис.грн., що на 39517 тис.грн., або на 51,29 % більше, ніж у 2020 р. На противагу чистому доходу спостерігалось зменшення валового прибутку компанії на 9035 тис.грн., або на 41,94 %, що у 2022 р. становило 12506 тис.грн. Аналізоване підприємство ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» працює прибутково, та водночас обсяг чистого прибутку компанії

сягав рівня 2677 тис.грн., що на 718 тис.грн., або на 36,65 % більше, ніж у 2020 р.

4. Визначено, що ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» характеризувалося дещо суперечливим фінансовим станом. Значення коефіцієнту загальної ліквідності було на рівні 1,05 пункти та відображало сприятливий та позитивний рівень платоспроможності компанії. Водночас, чистий оборотний капітал підприємства мав позитивне значення протягом аналізованого періоду та у 2022 р. становив 2325 тис.грн. Слід зауважити, що коефіцієнт автономії мав значення, яке було значно нижчим за критичне, що засвідчує залежність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» від позичених джерел фінансування власної діяльності. ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» здійснювало власну діяльність ефективно, оскільки показники рентабельності у 2022 р. характеризувались позитивним значенням.

5. Встановлено, що ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» протягом аналізованого періоду працювало ефективно. Проте у 2022 році відбулося зниження значень усіх розрахункових показників рентабельності ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг». Управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» здійснюється генеральним директором, відділом внутрішнього контролю та аудиту, відділом розвитку та реінжинірингу, фінансово-економічним відділом та відділом управління проектами.

6. Аналізуючи проблему ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», бачимо, що основною проблемою у сфері управління прибутком є недостатня відповідність стратегії управління прибутком загальній стратегії розвитку компанії. Далі актуальними є проблеми «розбалансованості стратегічної структури компанії» та «недостатнього використання мозкового штурму в організації комунікації між учасниками процесу управління прибутком». Удосконалення стратегічної складової управління доходами ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» дозволить вирішити наступні проблеми, такі як «відсутність комплексу управлінських рішень, спрямованих на мінімізацію фінансового ризику» та «нераціональне використання прибутку компанії».

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «НЕК-СУС ІНЖИНІРИНГ» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Напрями формування внутрішнього потенціалу управління прибутком підприємства

Результати аналізу організації управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» свідчать про необхідність розробки комплексу заходів щодо вдосконалення управління прибутками підприємства. У цій роботі ми хочемо зосередитися на розробці стратегії управління прибутком, на використанні стрес-тестів для формулювання альтернативних варіантів рішень щодо управління прибутком компанії, а також на застосуванні критерію Севіджа для вибору оптимальної альтернативи.

Очікувані результати від реалізації комплексу заходів для ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» наведені в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Наслідки впровадження комплексу управлінських рішень стосовно
удосконалення управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Комплекс управлінських рішень	Складові комплексу управлінських рішень	Очікуваний ефект
Розробка стратегії управління прибутком	- обґрунтування цільового рівня прибутку; - визначення обсягу послуг компанії для забезпечення бажаного рівня прибутку; - формування книги замовлень підприємства; - розробка цінової політики компанії; - обґрунтування ресурсної політики	- підвищення ефективності використання ресурсів підприємства; - залучення нових клієнтів шляхом впровадження гнучкої цінової політики та надання знижок постійним клієнтам; - підвищення прозорості процесів управління компанією шляхом уточнення цілей і завдань у сфері управління прибутком
Організація проведення стрес-тестування для формулювання	- діагностика факторів ризику підприємства ; - більш імовірний розвиток	- підвищення готовності компанії до змін умов ведення бізнесу;

Продовження таблиці 3.1

альтернативних варіантів рішень стосовно управління прибутком підприємства	сценаріїв розвитку ринкової ситуації; - розробка комплексу заходів щодо мінімізації ризиків, виявлених за результатами стрес-тестів	- зменшення збитків компанії при виникненні ризикованої ситуації; - удосконалення управління ризиками в компанії
Вибір оптимальної альтернативи управління прибутком	– побудова платіжної матриці, що відображає залежність рівня прибутку від обраної альтернативи управління прибутком і стану навколишнього середовища; - побудова матриці ризиків, яка відображає втрачені прибутки в результаті невдалих рішень на основі неправильної оцінки можливої реакції ринку	– вибір оптимальної альтернативи на основі стратегії прийняття рішення в умовах мінімаксної невизначеності (критерій Севіджа); – подальший аналіз альтернатив за рівнем ризику; - підвищення об'єктивності рішень, пов'язаних з управлінням прибутком підприємства

Для того, щоб підвищити рівень адекватності ресурсної політики ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» пропонує створити графоаналітичну модель «квадрату потенціалу», за допомогою якої можна визначити, наскільки ефективно використовуються виробничі, кадрові, маркетингові та фінансові ресурси в компанії. Форма прямокутника, наближена до квадрата, свідчить про ефективне використання ресурсів. Якщо подивитися на кривизну сторін цього чотирикутника, то це свідчить про дисбаланс у управлінні ресурсами ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг».

Переваги графоаналітичної моделі «Квадрат потенціалу» полягають у можливості кількісного вимірювання ефективності використання ресурсів підприємства, а також повного аналізу складових потенціалу підприємства, оскільки сторони чотирикутника відображають основні напрями управління підприємством [35, с.303].

Для аналізу ефективності використання виробничих ресурсів досліджуваного підприємства ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» розроблено діагностичну табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Параметри виробничого потенціалу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Параметр	Оцінка, бали (максимальна оцінка – 10 балів)
Фондовіддача основних фондів підприємства	5
Організація закупки ресурсів	8
Достатність енергетичних ресурсів	8
Контроль за використанням виробничих ресурсів	9
Частка НДДКР у загальному обсязі робіт	8
Достатність виробничих ресурсів	8
Разом	46

Аналіз показав, що рентабельність активів ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» знизилася (якщо у 2020 році цей показник становив 31,03, то у 2022 році він становитиме 18,03). Тому цей параметр оцінюється в табл. 3,2 – низький (5 з 10).

ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» має постійних постачальників, тому оцінка цього параметра досить висока (8 балів). При цьому слід мати на увазі, що необхідно регулярно перевіряти список постачальників, стежити за діяльністю нових постачальників і вивчати відгуки про їх роботу, щоб не упустити можливість співпрацювати на більш вигідних умовах.

Енергоресурси компанії достатні (8 балів), однак в умовах функціонування нового ринку електроенергії з'являються нові можливості, які можна використати для зниження вартості послуг та досягнення додаткових конкурентних переваг.

Відділ внутрішнього контролю та аудиту успішно виконує функції контролю за достатністю виробничих ресурсів, тому маємо високу оцінку за цим параметром (9 балів). Слід зазначити, що виділення відділу внутрішнього контролю та аудиту в організаційній структурі ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» вирішує багато управлінських завдань і є правильним рішенням керівництва підприємства.

Специфіка діяльності ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» зумовлює досить високу інноваційну активність компанії, оскільки сфера телекомунікацій та електромереж розвивається дуже швидко, тому ми маємо високу оцінку в

табл. 3.2 (8 балів).

Виробничих ресурсів достатньо для забезпечення цільового рівня ділової активності, тому ми маємо рейтинг 8 балів.

Для аналізу ефективності використання людських ресурсів ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» розроблено діагностичну табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Параметри кадрового потенціалу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Параметр	Оцінка, бали (максимальна оцінка – 10 балів)
Організаційне забезпечення	9
Фінансове забезпечення	8
Мотиваційне забезпечення	7
Інформаційне забезпечення	9
Науково-методичне забезпечення	8
Можливості професійного зростання кадрів	7
Разом	48

Організаційне забезпечення кадрового потенціалу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» заслуговує на високу оцінку (9 балів), оскільки організаційна структура компанії відображає специфіку її діяльності, а також ефективну реалізацію основних етапів управління компанією (планування, організація, мотивація та контроль) стають найважливішими функціональними сферами, призначеними для уникнення дублювання роботи та для спілкування на вертикальному та горизонтальному ієрархічних рівнях організаційної структури компанії.

Враховуючи кадровий потенціал ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», розглянемо, як змінювалася вартість праці та чисельність працівників у 2020-2022 роках.

Динаміка зміни чисельності працівників та витрати на оплату праці в ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» наведено в табл. 3.4.

Як видно з табл. 3.4, середня заробітна плата на підприємстві ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» постійно зростає, що показано в табл. 3.3 отримав достатньо високу оцінку 8 балів.

Мотиваційне забезпечення кадрового потенціалу оцінено на середньому рівні (7 балів), оскільки є сенс удосконалити систему мотивації персоналу в

компанії за рахунок посилення нематеріальної складової: підвищення корпоративної культури, підвищення згуртованості колективу.

Таблиця 3.4

Динаміка зміни кількості працюючих
та витрат на оплату праці у ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Рік	Кількість працюючих, осіб	Витрати на оплату праці, грн	Середня заробітна плата за рік, грн	Середня заробітна плата за місяць, грн
2020	262	29041000	110843,51	9236,96
2021	299	40488000	135411,37	11284,28
2022	292	49453000	169359,58	14113,30

Інформаційне забезпечення кадрового потенціалу характеризується низкою реалізованих управлінських рішень, пов'язаних з інформацією, що циркулює в системі управління персоналом під час її функціонування. Складається з оперативної інформації, відомостей з кадрового планування та професійного підбору персоналу, нормативно-довідкової інформації з питань регламентації трудових завдань, охорони праці, нормування праці, класифікаторів техніко-економічної інформації та документної системи (уніфікованої). та спеціальні), пов'язані із забезпеченням ефективного використання робочого часу, застосуванням ефективних систем матеріального та морального стимулювання праці [45, с.85]. Надання інформації про потенціал персоналу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» оцінено в 9 балів.

Науково-методичне забезпечення полягає в побудові єдиної системи документів організаційно-методичного характеру, що визначає норми, правила та вимоги до вирішення завдань щодо розвитку потенціалу персоналу підприємства. Мета – забезпечення ефективності процесів підвищення кваліфікації та навчання співробітників компанії; науково-методичне забезпечення процесів безперервного професійного розвитку; впровадження сучасних освітніх та управлінських технологій, сприяння професійному розвитку персоналу, підвищенню його професійних навичок і компетенцій, зокрема шляхом ефективного використання сучасних форм і методів навчання.

Науково-методичне розгортання потенціалу працівників ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» оцінено в 7 балів.

Можливості для професійного розвитку в компанії досить обмежені, оскільки штат складається з працівників відповідної кваліфікації, плинність кадрів незначна і компанія поки що не має планів розширення. Тому оцінка цього параметра кадрового потенціалу підприємства є недостатньо високою - 7 балів.

Пошук маркетингових ресурсів ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» здійснюється у вигляді табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Параметри маркетингового потенціалу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Параметр	Оцінка, бали (максимальна оцінка – 10 балів)
Асортимент послуг підприємства	9
Цінова політика	8
Збутова політика	7
Комунікаційна політика	6
Управління маркетинговою діяльністю	6
Проведення маркетингових досліджень	5
Разом	41

Спектр послуг, які надає ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» оцінено в 9 балів, оскільки послуги компанії користуються попитом у споживачів, що свідчить про відповідність потребам ринку. Крім того, послуги компанії мають стратегічне значення для країни.

Цінова політика компанії виважена, ціни на послуги компанії суттєво не відрізняються від середньоринкових, тому ми маємо рейтинг 8 балів.

Збутова політика ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» потребує вдосконалення, оскільки маркетингова активність підприємства досить низька, сегментація ринку збуту не проводиться, збутова діяльність підприємства не аналізується, а стратегія збуту не проводиться. не сформульовано. Маємо рейтинг 7 балів.

Такі параметри маркетингового потенціалу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», як комунікаційна політика (6 балів), управління маркетингом (6 балів), проведення маркетингових досліджень (5 балів) отримали досить низькі оцінки, тобто

інструменти маркетингу використовуються досить слабо в діяльність компанії. Це негативно позначається на діяльності компанії, оскільки компанія займає пасивне ставлення до споживачів. Це потрібно змінити, щоб консолідувати цільовий ринок збуту компанії.

Параметри фінансового потенціалу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» представлені у вигляді табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Параметри фінансового потенціалу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Параметр	Оцінка, бали (максимальна оцінка – 10 балів)
Коефіцієнт покриття	10
Коефіцієнт швидкої ліквідності	10
Коефіцієнт фінансової автономії	2
Коефіцієнт фінансового ризику	1
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	8
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	8
Разом	39

Платоспроможність компанії була оцінена на найвищому рівні, оскільки значення коефіцієнтів покриття та швидкої ліквідності відповідають нормативним значенням і свідчать про здатність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» погашати свої поточні зобов'язання.

Викликають занепокоєння показники фінансової стійкості підприємства, воно є фінансово залежним, а показник фінансового ризику має критичні значення. Тому при розподілі прибутку від ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» необхідно постійно збільшувати частку, на яку припадає капіталізація.

Показники ділової активності підприємства мають досить хорошу динаміку, тому коефіцієнти оборотності кредитів та заборгованості оцінені у 8 балів.

Отримані результати оцінки для визначення ресурсної політики ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» згрупуємо в «квадрат потенціалу» (рис. 3.1).

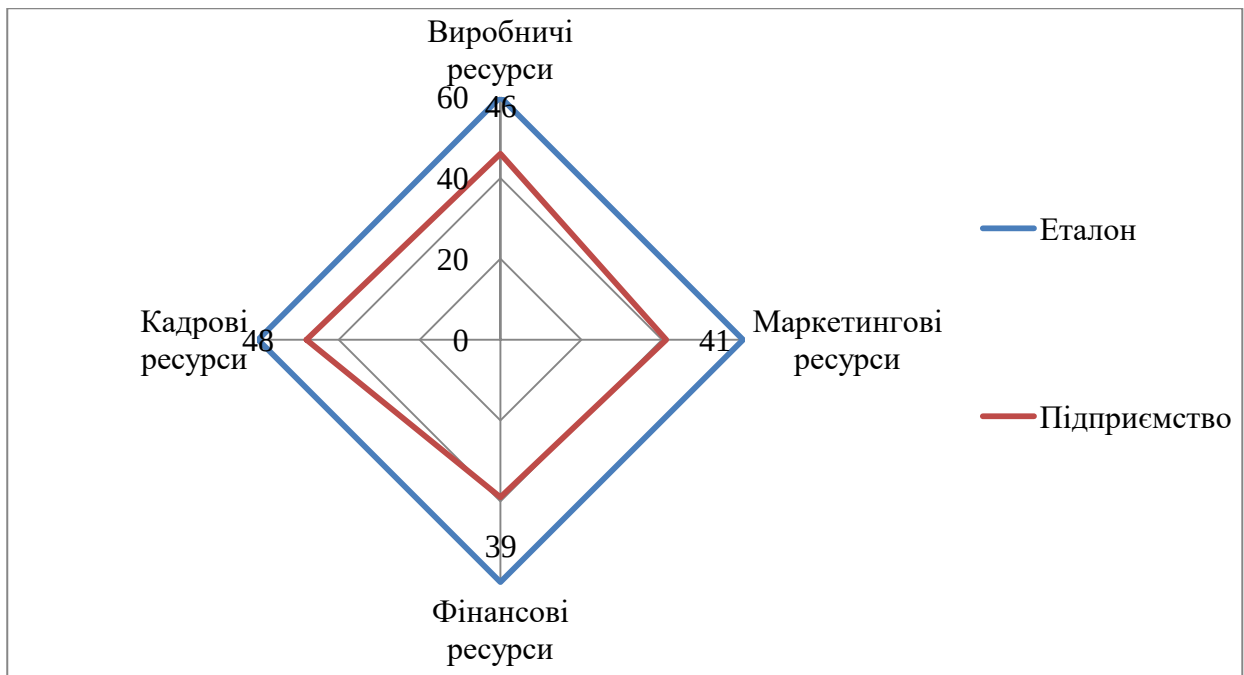

Рис. 3.1. Квадрат потенціалу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Отже, з рис. 3.1 видно, що результати оцінки потенціалу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» відрізняється від «ідеального стану» використання потенціалу, який представлений у вигляді квадрата з пунктирними лініями, тобто використання основних ресурсів компанії потребує покращення.

3.2. Обґрунтування стратегії управління прибутком підприємства

За результатами аналізу фінансового стану підприємства зроблено висновок про необхідність збільшення капіталізації ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», оскільки рівень фінансового ризику є критичним і підприємство є фінансово залежним. Цей момент необхідно враховувати при розробці стратегії управління прибутком.

Рівень капіталізації підприємства є одним із ключових параметрів, що характеризують процес перетворення коштів (частини чистого прибутку, дивідендів тощо або всього прибутку) у додатковий капітал, додаткові виробничі фактори, внаслідок чого збільшується досягається за рахунок власних коштів підприємства [25, с.150].

Основні функції капіталізації для ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» систематизовано у вигляді табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Функції капіталізації для ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Функція	Зміст
Стратегічна	створення стратегічних орієнтирів корпоративного розвитку на основі конкурентних переваг компанії
Прогнозна	спрогнозувати вплив збільшення капіталізації на фінансову незалежність компанії
Діагностична	визначення ключових факторів успіху компанії
Розподільна	ефективний розподіл ресурсів, необхідних для розвитку та розширення діяльності компанії, тобто здійснення процесу капіталізації
Мобілізаційна	отримання ресурсів для збільшення діяльності компанії
Стимулююча	сприяти розвитку компанії та її закріпленню на базовому ринку
Інформаційна	збір та поширення інформації про економічну стійкість та привабливість інвестицій компанії на мікро-, мезо- та макрорівнях

Наслідками збільшення капіталізації ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» можуть бути:

- зниження фінансової залежності компанії від зовнішніх джерел;
- підвищення привабливості інвестицій компанії;
- підвищення кредитної привабливості підприємства;
- формування позитивного іміджу компанії [38, с.141].

Рівень капіталізації визначається виходячи зі співвідношення понять активів, доходів, витрат і джерел фінансування. Цей погляд трактується в науковій літературі як реальна капіталізація і являє собою результат фінансово-господарської діяльності, ініційованої джерелами фінансування, тобто через пасиви балансу.

Прибуток акумулюється в першому розділі пасиву балансу (Ф. 1 р. 1420) і, отже, збільшує чисті активи (Ф. 1 р. 1495). Зростання пасивів за інших рівних умов призводить до збільшення активів (основне правило бюджетного менеджменту), які безпосередньо стосуються або довгострокових активів (Ф.1 р. 1095), або оборотних активів (Ф.1 1095 р. 1195), або обидва типи одночасно.

Якщо після господарської діяльності підприємство реінвестує прибуток на поповнення довгострокових активів (в основному засоби праці (Ф.1 р. 1010) і оборотні активи (запаси) (ф.1 р. 1100), то мова йде про збільшення у реальній вартості майна або реальній капіталізації [39, с.102].

Оцінюємо балансову капіталізацію ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» за період 2020-2022 рр. (табл. 3.8).

Таблиця 3.8

Балансова капіталізація ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Показник	Код рядка у формі 1 «Баланс»	Значення за роками, тис. грн.		
		2020 р.	2021 р.	2022 р.
Пасив	1420	53948	66724	53341
Власний капітал	1495	4229	6745	9422
Необоротні активи	1095	4021	5845	7097
Оборотні активи	1195	49927	60879	46244
Засоби праці	1010	4013	5839	7093
Запаси	1100	13449	20429	21968

Як видно з табл. 3.8, ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» внаслідок господарської діяльності реінвестує прибуток на поповнення довгострокових активів (витрати на оплату праці зросли з 4013 тис. грн. у 2020 році до 7093 тис. грн. у 2022 році, а товарно-матеріальні запаси підприємства зросли з 13449 тис. грн. у 2020 році до 21968 тис. грн.), тобто можна говорити про збільшення реальної вартості майна або реальної капіталізації. Водночас, слід зазначити, що значення коефіцієнта фінансового ризику з такою пропорцією елементів балансу є неприйнятним для подальшого розвитку підприємства, у зв'язку з чим ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» доцільно збільшити його використання альтернативним способом.

Крім підвищення капіталізації підприємства у стратегії управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» необхідно відобразити аспекти ризик-менеджменту. Оскільки фінансовий ризик компанії занадто високий, необхідно терміново провести стрес-тести для визначення ймовірних сценаріїв розвитку середовища.

Діагностика факторів ризику ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» проводилась у

формі семантичного диференціалу на основі [40; 41], а результати наведені в табл. 3.9.

Таблиця 3.9

Ризик-фактори ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Характеристика	Бали (максимум – 10 балів)										Характеристика
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Порушення строків виконання робіт											Дотримання строків виконання робіт
Відмова роботи обладнання											Безперебійна робота обладнання
Неефективна система перепідготовки персоналу											Ефективна система підготовки персоналу
Неефективна система мотивації персоналу											Ефективна система мотивації персоналу
Великий часовий лаг отримання необхідної інформації											Незначний часовий лаг отримання необхідної інформації
Нерелевантність інформації											Релевантність інформації
Низька рентабельність операційної діяльності											Висока рентабельність операційної діяльності
Низький рівень капіталізації підприємства											Високий рівень капіталізації підприємства
Високий рівень інфляції											Низький рівень інфляції
Неефективна маркетингова діяльність											Ефективна маркетингова діяльність
Неефективне використання основних засобів											Ефективне використання основних засобів
Неефективний виробничий менеджмент											Ефективний виробничий менеджмент
Неефективна фінансова стратегія											Ефективна фінансова стратегія
Велика частка позикового капіталу											Незначна частка позикового капіталу
Великий розмір дебіторської заборгованості											Незначний розмір дебіторської заборгованості

Найнижчі значення в семантичному диференціалі наведені в табл. 3.9, визначений з таких факторів ризику ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»:

- низька капіталізація компанії;
- неефективна маркетингова діяльність компанії;
- неефективна фінансова стратегія;
- значна частина позикового капіталу.

Слід зазначити, що низька капіталізація підприємства та велика частка позикового капіталу є наслідками неефективної фінансової стратегії ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг». Збільшити надходження грошових коштів компанії можна шляхом збільшення маркетингової діяльності компанії. Компанія займає досить пасивну позицію в боротьбі за споживача, тому використання інструментів інтернет-маркетингу є доцільним, враховуючи специфіку діяльності компанії.

Після діагностики факторів ризику ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» переходимо до наступного етапу стрес-тесту: розробки ймовірних сценаріїв розвитку ринкової ситуації [46, с.50].

Розглянемо, які саме переваги отримає ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» від впровадження сценарного підходу при розробці та реалізації стратегії управління прибутком (табл. 3.10).

Таблиця 3.10

Порівняльний аналіз існуючого та сценарного підходу до стратегічного управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» [42]

Показник	Існуючий підхід	Сценарний підхід
Інтерпретація майбутнього розвитку подій	для передбачення майбутнього використовують статистичні методи	оскільки бізнес-середовище характеризується невизначеністю, стратегії прийняття рішень застосовуються в умовах невизначеності на основі платіжної матриці
Принцип розробки стратегії управління прибутком	директивний підхід до розробки стратегії, жорсткі терміни виконання завдань відповідно до розробленої стратегії	гнучкий підхід до розробки стратегії, детальний аналіз альтернативних стратегічних рішень, стратегія має адаптивний характер
Підхід до вибору операційного варіанту стратегії управління прибутком	вибирається єдина стратегія управління прибутком	існує кілька сценаріїв стратегій управління прибутком. залежно від ситуації вибирається оптимальний варіант стратегії

Продовження таблиці 3.10

Особливості реалізації стратегії управління прибутком	стратегія формалізується у фіксований набір управлінських рішень	стратегія формалізується в гнучкому наборі управлінських рішень
Кількість прийнятих для реалізації стратегій	одна	декілька
Механізм коригування стратегії	виникає під впливом ситуації в ручному режимі	вибирається оптимальний сценарій, який найкраще відповідає новим економічним умовам

Розглянемо основні альтернативні сценарії розподілу прибутку підприємства під час стрес-тесту ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» (табл. 3.11).

Таблиця 3.11

Альтернативні сценарії розподілу прибутку підприємства

Сценарій	Очікуваний чистий прибуток за 2023 р. в залежності від стану середовища, тис. грн		
	несприятливий (S1)	нейтральний (S2)	Сприятливий (S3)
Розподіл прибутку: 60 % – капіталізація та 40 % – споживання (A1)	2409,30	2810,85	3212,40
Розподіл прибутку: 50 % – капіталізація та 50 % – споживання (A2)	2543,15	2944,70	2891,16
Розподіл прибутку: 40 % – капіталізація та 60 % – споживання (A3)	2275,45	2677,00	2810,85

Чистий прибуток підприємства у 2022 р. становив 2677 тис. грн. За оцінками фахівців компанії, при реалізації першого сценарію (розподіл прибутку: 60% - капіталізація і 40% - споживання) чистий прибуток компанії за підсумками 2023 року зросте на 20% (3212,4 тис. грн.) зменшиться. у сприятливому середовищі, у несприятливому на 10% (2409,3 тис. грн.). У нейтральному середовищі чистий прибуток підприємства зростає на 5% (2810,85 тис. грн.).

При реалізації другого сценарію (розподіл прибутку: 50% - капіталізація та 50% - споживання) за підсумками 2023 року чистий прибуток компанії за

сприятливих умов зросте на 8% (2891,16 тис. грн). Проте за несприятливих умов він зменшиться на 5% (2543,15 тис. грн.). У нейтральному середовищі чистий прибуток підприємства зростає на 10% (2944,7 тис. грн.).

При реалізації третього сценарію (розподіл прибутку: 40 % – капіталізація та 60 % – споживання) чистий прибуток підприємства за підсумками 2023 р. за умови сприятливого середовища збільшиться на 5% (2810,85 тис. грн.), за несприятливого – зменшиться на 15% (2275,45 тис. грн.). У нейтральному середовищі чистий прибуток компанії залишається на рівні 2022 року і становить 2 677 тис. грн.

Даля складається матриця виграшів, рядки якої є можливими альтернативними рішеннями, а стовпці - станами середовища. Для вибору оптимального сценарію розподілу прибутку ми використовуємо мінімаксну стратегію прийняття рішень (критерій Севіджа), яка фокусується на мінімізації ризику втрати прибутку та дозволі відповідного ризику отримати додаткові прибутки.

На основі матриці виграшів (див. табл. 3.11) створюємо матрицю ризиків, елементами якої є неотриманий прибуток, що виникає внаслідок невдалих рішень через неправильну оцінку можливої реакції ринку (табл. 3.12).

Таблиця 3.12

Матриця ризику при управлінні прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Альтернатива рішення	Платіжна матриця ($V(A_i, S_j)$)			Матриця ризику (R_{ij})		
	Можливий стан середовища			Можливий стан середовища		
	S1	S2	S3	S1	S2	S3
A1	2409,30	2810,85	3212,40	2543,15– 2409,30=133,85	2944,70– 2810,85=133,85	3212,40– 3212,40=0
A2	2543,15	2944,70	2891,16	2543,15– 2543,15=0	2944,70– 2944,70=0	3212,4– 2891,16 =321,24
A3	2275,45	2677,00	2810,85	2543,15– 2275,45=267,7	2944,70– 2677,00=267,7	3212,40– 2810,85=401,55

Далі за допомогою табл. 3.13 вибираємо найкращу альтернативу за критерієм Севіджа.

Таблиця 3.13

Визначення альтернативи за критерієм Севіджа (мінімакс)

Альтернатива рішення	Можливий стан середовища (матриця ризику)			$\max_j \{R_{ij}\}$	$\min_i \max_j \{R_{ij}\}$
	S1	S2	S3		
A1	133,85	133,85	0	133,85	оптимальна альтернатива
A2	0	0	321,24	321,24	-
A3	267,7	267,7	401,55	401,55	-

Отже, за результатами розрахунків оптимальним сценарієм розподілу прибутку є варіант, який передбачає спрямування більшої частки прибутку ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» на капіталізацію, що в довгостроковій перспективі призведе до зниження рівень прибутку, фінансовий ризик підприємства та підвищення ступеня його фінансової незалежності.

3.3. Оцінювання ефективності пропозицій щодо удосконалення управління прибутком підприємства

Оцінку ефективності стратегії управління прибутком підприємства після впровадження рекомендацій проводили методом колективних експертних рейтингів. Результати оцінки наведені в табл. 3.14.

Таблиця 3.14

Експертні оцінки ефективності стратегії управління прибутком

ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Параметр оцінювання	Вагомість, k_i	Оцінки експертів					Середня оцінка, бали Осер	Середньо-зважена оцінка, бали, Осерзв
		Oi1	Oi2	Oi3	Oi4	Oi5		
Вплив стратегії управління прибутком на виробничий потенціал	0,3	7	7	8	6	8	7,2	2,16
Вплив стратегії управління прибутком на фінансовий потенціал	0,2	8	6	7	8	7	7,2	1,44

Продовження таблиці 3.14

Вплив стратегії управління прибутком на маркетинговий потенціал	0,1	5	6	5	5	4	5,0	0,5
Вплив стратегії управління прибутком на кадровий потенціал	0,1	6	7	7	8	6	6,8	0,68
Вплив стратегії управління прибутком на інвестиційну привабливість	0,1	6	6	7	8	7	6,8	0,68
Вплив стратегії управління прибутком на капіталізацію підприємства	0,2	5	6	5	6	5	5,4	1,08
Разом	1,0	-	-	-	-	-	-	6,54

Тест Пірсона був розрахований для перевірки ступеня узгодженості експертних думок у статті. Визначаємо ступінь узгодженості думок експертів за допомогою статистичного критерію Пірсона (табл. 3.15).

Таблиця 3.15

Ранжування ступеню узгодженості думок експертів

Параметр оцінювання	Експерт 1		Експерт 2		Експерт 3		Експерт 4		Експерт 5	
	оцінка	ранг	оцінка	ранг	оцінка	ранг	оцінка	ранг	оцінка	ранг
Вплив стратегії управління прибутком на виробничий потенціал	7	2	7	1	8	1	6	2	8	1
Вплив стратегії управління прибутком на фінансовий потенціал	8	1	6	2	7	2	8	1	7	2
Вплив стратегії управління прибутком на маркетинговий потенціал	5	4	6	2	5	3	5	3	4	5
Вплив стратегії управління прибутком на кадровий потенціал	6	3	7	1	7	2	8	1	6	3
Вплив стратегії управління прибутком на інвестиційну привабливість	6	3	6	2	7	2	8	1	7	2
Вплив стратегії управління прибутком на капіталізацію підприємства	5	4	6	2	5	3	6	2	5	4

$$r_{cp} = 0,5 \cdot 5 \cdot (6 + 1) = 17,5,$$

де n – кількість експертів, m – кількість факторів.

Розраховується ступінь свободи $f = m - 1 = 6 - 1 = 5$.

У табл. 3.16 наведено розрахунок дисперсійної характеристики.

Таблиця 3.16

Розрахунок ступеня узгодженості думок експертів

Параметр оцінювання	Ранги оцінок експертів					$\sum r_{ij}$	$\sum r_{ij} - r_{cp}$	$(\sum r_{ij} - r_{cp})^2$
	Експерт 1	Експерт 2	Експерт 3	Експерт 4	Експерт 5			
Вплив стратегії управління прибутком на виробничий потенціал	2	1	1	2	1	7	-10,5	110,25
Вплив стратегії управління прибутком на фінансовий потенціал	1	2	2	1	2	8	-9,5	90,25
Вплив стратегії управління прибутком на маркетинговий потенціал	4	2	3	3	5	17	-0,5	0,25
Вплив стратегії управління прибутком на кадровий потенціал	3	1	2	1	3	10	-7,5	56,25
Вплив стратегії управління прибутком на інвестиційну привабливість	3	2	2	1	2	10	-7,5	56,25
Вплив стратегії управління прибутком на капіталізацію підприємства	4	2	3	2	4	15	-2,5	6,25
Дисперсійна характеристика, S								319,5

Далі розраховується критерій Пірсона χ^2 :

$$\chi^2_{розр} = 6 \times S / m \times r_{сер} = 6 \times 319,5 / 6 \times 17,5 = 18,26$$

Оскільки $\chi^2_{розр} > \chi^2_{теор}$ ($\chi^2_{теор} = 11,1$), можна зробити висновок про те, що під час опитування досягнуто високий рівень узгодженості думок експертів, тому результатам аналізу можна довіряти.

З огляду на оцінки експертів за табл. 3.14, можна зробити висновок, що реалізація заходів щодо покращення управління доходами ТОВ «Нексус Інжиніринг» позитивно вплине на капіталізацію компанії, підвищить її інвестиційну привабливість, а також матиме загальний вплив на ефективність в

використання основних видів потенціалу компанії (виробничого, фінансового, кадрового та маркетингового).

Оскільки реалізація стратегії управління доходами матиме довгостроковий ефект, то для оцінки економічного ефекту від її впровадження необхідно розрахувати показники, які дозволять правильно функціонувати майбутні грошові потоки. Для цього були використані ключові показники дисконтованих чистих продажів, індекс прибутковості та період амортизації, які дозволяють оцінити ефективність грошових потоків з урахуванням фактору часу (перенесення майбутніх грошових потоків у теперішній час за допомогою процесу оновлення).

Чистий дисконтований дохід (ЧДД) – це поточна вартість майбутніх чистих грошових потоків, дисконтованих до рівня граничної вартості капітальних інвестицій. Його нульове значення вказує на те, що доходу від інноваційного проекту достатньо для повернення капіталу, інвестованого в інновацію. Чиста приведена вартість визначається як різниця між усіма дисконтованими щорічними надходженнями та відтоками реальних грошей, накопичених протягом життєвого циклу проекту.

Розрахункова формула показника [45, с.87]:

$$ЧДД = \sum_{t=0}^T \frac{P_t}{(1+d)^t} \quad (3.1)$$

де t – роки реалізації інноваційного проекту; P_t – чистий грошовий потік у t -період реалізації проекту, який визначається за формулою:

$$P_{ti} = \Pi_{ti} - O_{ti} \quad (3.2)$$

де Π_{ti} – надходження грошей у цьому періоді; O_{ti} – витрачання грошей у цьому періоді.

Індекс прибутковості визначається як співвідношення між ЧДД та необхідною дисконтованою вартістю інвестицій, що дозволяє отримати дисконтований прибуток, і розраховується за формулою:

$$ID = \sum_{t=0}^t \frac{ЧДД_t}{K^t} \quad (3.3)$$

де K_t – дисконтована вартість інвестицій (вартість капітальних і одноразових витрат) в інновації.

Термін окупності інвестицій визначається як термін для початково запущених інвестиційних фондів, виходячи з накопичених реальних чистих грошових потоків внаслідок реалізації проекту, тобто відношення суми початкових інвестицій до дисконтованого доходу [68, с.154]:

$$T = \sum_{t=0}^t \frac{K_t}{ЧДД^t} \quad (3.4)$$

Прогнозовані експертом грошові надходження за рахунок реалізації стратегії управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» (збільшення чистого прибутку підприємства за рахунок реалізації запропонованої стратегії управління прибутком) наведені в табл. 3.17.

Таблиця 3.17

Надходження грошових коштів ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	2026 р.	2027 р.
Грошові надходження, тис. грн	100	150	200	250	300

Бюджет реалізації комплексу заходів становить 50 тис. грн., що відповідає середньоринковій ціні на консультаційні послуги у бізнес-сфері. Ми приймаємо ставку дисконту 17%, що є середньою процентною ставкою для банківських кредитів компаніям.

$$ЧДД = \frac{100 - 50}{(1 + 0,17)^1} + \frac{150}{(1 + 0,17)^2} + \frac{200}{(1 + 0,17)^3} + \frac{250}{(1 + 0,17)^4} + \frac{300}{(1 + 0,17)^5} = 547,90$$

$$ID = 547,90 / 50 = 10,95$$

Витрати на розробку та впровадження стратегії управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» окупляться вже за перший рік.

Отже, покращення управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» шляхом реалізації стратегії управління прибутками, спрямованої на збільшення капіталізації підприємства, є економічно доцільним виходячи зі значень показників дисконтованого чистого доходу, індексу рентабельності та терміну окупності.

Реалізація запропонованої стратегії матиме довгостроковий ефект, підвищуючи інвестиційну привабливість компанії, збільшуючи її ринкову вартість та мінімізуючи фінансові ризики компанії.

З метою мінімізації ризиків підприємства доцільно зосередитися на комплексі заходів щодо обмеження концентрації ризику, спрямованих на визначення відносно безпечних зон ведення бізнесу в умовах невизначеності та ризику. З урахуванням обмежень: граничного розміру кредитних коштів, що використовуються для здійснення господарської діяльності; мінімальний обсяг активів у високоліквідній формі; максимальна сума кредиту, що надається клієнту; максимальний розмір депозитного внеску, що вноситься в банк; максимальний термін перенаправлення коштів на рахунки клієнтів.

Крім того, зосередження на диверсифікації ризиків також підвищить готовність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» до впливу несприятливих факторів зовнішнього та внутрішнього середовища.

Використання критерію Севіджа для обґрунтування оптимальної на даний момент стратегії управління прибутком дозволяє шляхом побудови матриці ризику обрати альтернативний варіант стратегії управління прибутком, ризик якого є мінімальним.

Пропоновані заходи щодо вдосконалення управління прибутком ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» є не тільки максимізація прибутку компанії, але й її довгостроковий успіх на цільовому ринку. Розробка стратегії управління прибутком підприємства базується на результатах аналізу потенціалу його ресурсів і визначення збалансованості його складових, що позитивно впливає не тільки на процеси управління прибутком, а й на основні процеси діяльності в компанії.

Висновки до розділу 3

За результатами проведеного дослідження напрямів удосконалення управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання можна зробити наступні висновки:

1. Визначено необхідність розробки ряду заходів для підвищення прибутковості підприємства. У цій роботі ми пропонуємо зосередитись на розробці стратегії управління прибутком, на використанні стрес-тестів для формулювання альтернативних варіантів рішень щодо управління прибутком підприємства та на використанні критерію Севіджа для вибору оптимального альтернативного прибутку. Результати оцінки потенціалу ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» відрізняється від «ідеального стану» використання потенціалу, який представлений у вигляді квадрата з пунктирними лініями, тобто використання основних ресурсів компанії потребує покращення.

2. Встановлено, що рівень капіталізації підприємства є одним із ключових параметрів, які характеризують процес перетворення коштів (частини чистого прибутку, дивідендів тощо або всього прибутку) у додатковий капітал, додаткові фактори виробництва. Це призводить до збільшення власних коштів підприємства. Наслідками збільшення капіталізації ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» можуть бути: зменшення фінансової залежності підприємства від зовнішніх джерел; підвищення інвестиційної привабливості компанії; підвищення кредитної привабливості підприємства; формування позитивного корпоративного іміджу.

3. Узагальнено, що низька капіталізація компанії та велика частка позикового капіталу є наслідками неефективної фінансової стратегії ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг». Збільшити надходження грошових коштів компанії можна шляхом збільшення маркетингової діяльності компанії. Компанія займає досить пасивну позицію в боротьбі за споживача, тому використання інструментів інтернет-маркетингу є доцільним, враховуючи специфіку діяльності компанії.

4. Побудована на основі платіжної матриці матриця ризиків, елементами

якої є неотримані прибутки від невдалих рішень через невірну оцінку можливої реакції ринку. За результатами розрахунків оптимальним сценарієм розподілу прибутку є варіант, який передбачає спрямування більшої частки прибутку ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» на капіталізацію, що в довгостроковій перспективі зменшує розмір ризику фінансової відповідальності компанії та підвищує ступінь її фінансової незалежності.

5. Обґрунтовано, що реалізація заходів щодо покращення управління доходами ТОВ «Нексус Інжиніринг» позитивно вплине на капіталізацію підприємства, підвищить його інвестиційну привабливість, а також матиме загальний вплив на ефективність використання основні типології потенціалу компанії (продуктивність, фінанси, людські ресурси та маркетинг). Оскільки реалізація стратегії управління прибутками матиме довгостроковий ефект, то для оцінки економічного ефекту від її впровадження необхідно розрахувати показники, які дозволять правильно функціонувати майбутні грошові потоки.

6. Доведено, що для мінімізації ризиків підприємства доцільно зосередити увагу на комплексі заходів щодо обмеження концентрації ризику, спрямованих на визначення відносно безпечних напрямків господарської діяльності в умовах невизначеності та ризику. З урахуванням обмежень: граничного розміру кредитних коштів, що використовуються для здійснення господарської діяльності; мінімальний обсяг активів у високоліквідній формі; максимальна сума кредиту, що надається клієнту; максимальний розмір депозитного внеску, що вноситься в банк; максимальний термін перенаправлення коштів на рахунки клієнтів.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження системи управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання можна зробити наступні висновки:

1. Встановлено, що необхідність управління прибутком з точки зору концепції стратегічного управління зумовлена тим, що прибуток характеризує економічний ефект від господарської діяльності підприємства. Крім того, це як фінансовий результат, так і основна складова фінансових ресурсів підприємства як джерело формування бюджету різних рівнів.

2. Визначено, що управління доходами компанії є важливою частиною її системи стратегічного управління. Стратегія управління прибутком є однією з функціональних стратегій компанії і є частиною її стратегічного менеджменту. Питання узгодження стратегії управління прибутком із потенційною стратегією управління підприємством, загальною стратегією його розвитку, є першочерговим при плануванні комплексу економічних рішень підприємства в умовах невизначеності та ризику.

3. Узагальнено, що механізм управління прибутком підприємства являє собою динамічну систему, інтегровану в увесь процес управління та функціонування якої забезпечується використанням відповідних методів, важелів, інструментів і процедур, що дає змогу здійснювати комплексне управління вплив на прибуток, спрямований на стійке підвищення його якості, прибутковості та досягнення фінансової збалансованості підприємства з метою забезпечення його довгострокового економічного розвитку.

4. Встановлено, що вдосконалення процесу управління має базуватися на аналізі його ефективності. Тому виникає нагальна необхідність систематизації методичних підходів до оцінки ефективності управління прибутком підприємств. Для оцінки ефективності управління прибутком підприємства можна використовувати достатню кількість методичних підходів, які дають змогу визначити результати процесу управління з точки зору концепції

стратегічного управління, теорії ігор та цільового підходу.

5. Визначено, що ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» спеціалізується на будівництві енергетичних та телекомунікаційних систем (будівництво розподільних лінійних систем передачі електроенергії, ліній телекомунікацій, а також будівель і споруд, що є невід'ємною частиною таких систем). Діяльність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» у сфері телекомунікацій чітко регламентована чинним законодавством. Господарська діяльність ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» має стратегічне значення для розвитку національної економіки України та суворо регламентована чинним законодавством.

6. Аналіз показав, що протягом звітного періоду спостерігалось зростання обсягів господарської діяльності підприємства. Отже, чистий дохід від реалізації продукції мав значення 116558 тис.грн., що на 39517 тис.грн., або на 51,29 % більше, ніж у 2020 р. На противагу чистому доходу спостерігалось зменшення валового прибутку компанії на 9035 тис.грн., або на 41,94 %, що у 2022 р. становило 12506 тис.грн. Аналізоване підприємство ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» працює прибутково, та водночас обсяг чистого прибутку компанії сягав рівня 2677 тис.грн., що на 718 тис.грн., або на 36,65 % більше, ніж у 2020 р.

7. Аналізуючи проблему ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг», бачимо, що основною проблемою у сфері управління прибутком є недостатня відповідність стратегії управління прибутком загальній стратегії розвитку компанії. Далі актуальними є проблеми «розбалансованості стратегічної структури компанії» та «недостатнього використання мозкового штурму в організації комунікації між учасниками процесу управління прибутком».

8. Обґрунтовано, що низька капіталізація компанії та велика частка позикового капіталу є наслідками неефективної фінансової стратегії ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг». Збільшити надходження грошових коштів компанії можна шляхом збільшення маркетингової діяльності компанії. Компанія займає досить пасивну позицію в боротьбі за споживача, тому використання інструментів інтернет-маркетингу є доцільним, враховуючи специфіку діяльності компанії.

9. Побудована на основі платіжної матриці матриця ризиків, елементами якої є неотримані прибутки від невдалих рішень через невірну оцінку можливої реакції ринку. За результатами розрахунків оптимальним сценарієм розподілу прибутку є варіант, який передбачає спрямування більшої частки прибутку ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг» на капіталізацію, що в довгостроковій перспективі зменшує розмір ризику фінансової відповідальності компанії та підвищує ступінь її фінансової незалежності.

10. Обґрунтовано, що реалізація заходів щодо покращення управління доходами ТОВ «Нексус Інжиніринг» позитивно вплине на капіталізацію підприємства, підвищить його інвестиційну привабливість, а також комплексно вплине на ефективність основних видів діяльності. потенціал підприємства (виробничий, фінансовий, людські ресурси та маркетинг). Оскільки реалізація стратегії управління доходами матиме довгостроковий ефект, то для оцінки економічного ефекту від її впровадження необхідно розрахувати показники, які дозволять правильно функціонувати майбутні грошові потоки.

11 Доведено, що для мінімізації ризиків підприємства доцільно зосередитися на комплексі заходів щодо обмеження концентрації ризику, спрямованих на визначення відносно безпечних зон ведення бізнесу в умовах невизначеності та ризику. З урахуванням обмежень: граничного розміру кредитних коштів, що використовуються для здійснення господарської діяльності; мінімальний обсяг активів у високоліквідній формі; максимальна сума кредиту, що надається клієнту; максимальний розмір депозитного внеску, що вноситься в банк; максимальний термін перенаправлення коштів на рахунки клієнтів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрющенко І. Є., Омельченко В. В. Використання факторного моделювання в діагностиці фінансової діяльності. Ефективна економіка. 2020 р. № 10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2020/3.pdf
2. Бабяк Н.Д., Іванюк К.Б. СVP-аналіз: традиційний та управлінський підходи. Бізнес Інформ. 2015. № 8. С. 272-276.
3. Бершадська І. І. Методи управління прибутком підприємства. Сучасні проблеми економіки і підприємництва. 2017. № 20. С. 181–188.
4. Біла О. Г. Фінанси підприємств : навч. посібн. Львів : Вид-во «Магнолія 2006». 2018. 383 с.
5. Білошапка В. А. Резерви зростання результативності бізнесу в умовах економічного спаду. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 1(155). С. 115-117.
6. Бланк А. І. Управління прибутком підприємства. 2005. К.: Фінанси й статистика. 456 с.
7. Блонська В. І. Стратегія управління доходами торговельного підприємства в умовах розвитку ринкових відносин. Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.- техн. праць. Львів : РВВ НЛТУ України. 2018. Вип. 18.6. С. 117-123.
8. Бондаренко Н. С., Тюленева Ю.В. Удосконалення управління прибутком на підприємстві. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/102586/97662>
9. Буханець В. В. Дослідження сучасних методологічних підходів до оцінювання капіталізації промислових підприємств. Стратегія економічного розвитку України. 2023. № 36. С. 136–147.
10. Верхоглядова Н. І. Зміст та значення прибутку як головної рушійної сили ринкової економіки. Економічний простір. 2018. № 18. С. 237-245.
11. Вишневський О. С. Загальна теорія стратегування: від парадигми до практики використання : монографія. Київ, 2018. 156 с.
12. Власенко Т. Ю. Прибутковість підприємства: сутність та ефективність

управління. Молодий вчений. 2018. № 12 (64). С. 256–259.

13. Волошин І. В. Особливості формування фінансового результату від операційної діяльності. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2020. № 4. Ч. 2, Т.2. С. 118-120.

14. Гаватюк Л.С., Дармограй Н.В., Хімійчук Г.М. Прибутковість українських підприємств: реалії сьогодення. Молодий вчений. 2016. № 1 (28). С. 40-43.

15. Геращенко О. В. Економіка. Видав. Дім Фоліо. 2020. 128 с.

16. Глушко Л.В. Законодавчо-нормативне забезпечення обліку аналізу доходів. Науковий світ. 2016. № 42. С. 50–56.

17. Гончарук О.В. Методичні положення графоаналітичної оцінки економічного потенціалу підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2022. № 10. С. 302–307.

18. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

19. Гринів Л. В. Методи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності. Вісник Прикарпатського університету. Економіка. 2022. № 11. С. 292–296.

20. Гринюк І.В. Теоретичні та прикладні аспекти ідентифікації ризиків діяльності нафтогазовидобувних підприємств. Економічний аналіз. 2019. Т. 25. № 2. С. 63–78.

21. Гуляєва Д.О. Методичні аспекти складання звіту про прибутки та збитки за П(С)БО та МСФЗ. Управління розвитком. 2022. № 18. С. 166–168.

22. Гуменюк В. С. Теоретичні основи управління прибутком підприємств. Інфраструктура ринку. 2022. № 20. С. 51–55.

23. Данчук В. Д. Стрес-тестування підприємницької діяльності підприємства з використанням синергетичного методу оцінювання ризиків. Актуальні проблеми економіки. 2020. № 9 (171). С. 189–198.

24. Дашко І. М. Кадровий потенціал: сутність та фактори його розвитку. Економіка та держава. 2017. С. 65–68.

25. Денисенко Л. О., Кучерявенко Ю. О. Шляхи поліпшення процесу управління прибутком на підприємстві. Проблеми економіки організації та управління підприємствами. Вісник КНУТД. 2021. № 1. С. 145-152.

26. Довжик О. О., Гаркуша С. А. Управління витратами як чинник підвищення прибутковості і рентабельності сільськогосподарських підприємств. Економічний аналіз. 2016. Том 23. № 2. С. 37-44.

27. Духновська Л. М., Павлов В. С. Прибутковість підприємства: сутність та ефективність управління. Науковий вісник. 2018. № 17. С. 100-103.

28. Ефективність стратегічного управління підприємствами: сучасні проблеми та перспективи їх вирішення : монографія / В. П. Мікловда, І. Г. Брітченко, Н. Ю. Кубіній, Ю. О. Дідович. Полтава : ПУЕТ, 2013. 218 с.

29. Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності. Економіка та суспільство. 2016. № 3. С. 189-192.

30. Жигалкевич Ж. М. Система управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємством. Економіка і суспільство. 2022. № 4. С. 145–148.

31. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: навч. Посібник. К.: НУХТ, 2012. 335 с.

32. Загальні вимоги до фінансової звітності: національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1, затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

33. Камінська Т. Г. Взаємозв'язок доходів і витрат як категорій оціночних характеристик руху капіталу в обліку. Науковий вісник НУБіП України : зб. наук. праць. К. : Вид-во НУБіП України. 2020. С. 56-63.

34. Коваленко Д. І. Формування стратегії управління прибутковістю підприємства. Міжнародний науковий журнал. 2015. № 2. С. 43–48.

35. Коваленко Л. О., Ремньова Л. М. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2015. 485 с.

36. Ковальчук С. В. Застосування сценарного підходу до впровадження маркетингових стратегій управління персоналом у діяльність машинобудівних підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2017. Т. 1. С. 7–16.

37. Кошельок Г. В. Методика проведення стрес-тестування ризиків грошових потоків підприємства. Приазовський економічний вісник. 2017. № 5 (05). С. 143–149.

38. Кривов'язюк І.В. Капіталізація як основа динамічного розвитку підприємства. Економічний форум. 2022. № 1. С. 135–143.

39. Кунаєв А. Ю. Основні підходи до оцінювання ефективності менеджменту промислового підприємства. Науковий вісник Херсонського університету. Серія Економічні науки. 2015. № 14. Ч. II. С. 100–104.

40. Куцик П. О. Оцінка ефективності контролінгу у системі управління підприємства. Економічний аналіз. 2022. т. 27. № 2. С. 145–155.

41. Майборода О. Є., Сукрушева Г. О., Куліш Є. В. Теоретична сутність категорії «прибуток підприємства». Економіка і суспільство. 2017. №10. С. 310–313.

42. Манів З. О., Луцький І. М. Економіка підприємства: навч. пос. К.: Знання, 2004. 508 с.

43. Маркіна І. А. Управління прибутком торговельних підприємств : монографія. Полтава: ПП «Астроя». 2018. 167 с.

44. Мартиненко В. П. Оцінка управління процесом формування прибутковістю суб'єкта господарювання. Інфраструктура ринку. 2018. № 17. С. 163–168.

45. Марюта Т. М., Єлисеєва О. К. Адаптивне управління прибутком підприємства. Фінанси України. 2023. № 3. С. 83-89.

46. Мацола С. М. Модель планування і управління прибутком підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2019. № 4. С. 48-51.

47. Мелень О. В., Холондач Ю. Ю. Актуальні питання прибутковості

підприємства та шляхи її збільшення. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія «Технічний прогрес та ефективність виробництва». 2015. №25. С. 123-126.

48. Мельник Т. Ю. Теоретичні аспекти аналітичного забезпечення контролювання розподілу прибутку підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. 2015. ч. II. № 12. С. 201–205.

49. Методичні підходи до стратегічного управління діяльністю підприємства / кол. монографія за ред. П. П. Микитюка. Тернопіль: Економічна думка, 2017. 400 с.

50. Мочерний С. В. Довбенко М. В. Економічна теорія: підручник. К: Видавничий центр «Академія», 2004. 856 с.

51. Назарук О. М. Зміст категорії «виробничі ресурси підприємства» в економічних дослідженнях. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. № 6. Ч. 2. С. 116–118.

52. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Мінфіну від 29.11.1999 р. № 290. URL: <https://document.vobu.ua/doc/3371>

53. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Мінфіну від 31.12.1999 р. № 318. URL: <https://document.vobu.ua/doc/3368>

54. Нечаєва І. А. Оцінка ефективності менеджменту організації на прикладі машинобудівного підприємства. Молодий вчений. 2023. № 11 (38). С. 635–639.

55. Николишин С. Є. Прибуток підприємства та особливості управління ним. Молодий вчений. 2017. № 2 (42). С. 299–303.

56. Ніпіаліді О. Практика управління прибутком підприємств в умовах проциклічності економіки. Міжнародний науковий журнал. 2021. № 3. С. 19–30.

57. Одіжний В. О. Стратегічний підхід до управління прибутком підприємств. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 20. С.

874–878.

58. Опікунова Н.В., Лопата В.Г. Управління прибутком підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2022. № 46. С. 294-298.

59. Орехова А. І. Економічна сутність категорії прибуток. Інноваційна економіка. 2013. №7. С. 313-316.

60. Осипова Т. В. Теоретичні аспекти трактування прибутковості в сучасних умовах господарювання. Управління розвитком. 2022. № 1. С. 84-84.

61. Офіційний сайт компанії ТОВ «Нек-Сус Інжинірінг». URL: https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/39467845/

62. Панченко І.А. Функції прибутку: значення для забезпечення економічного розвитку суб'єктів господарювання. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/3475/1/71.pdf>

63. Партин Г.О., Фаріон С.Я. Економічна сутність майнового потенціалу підприємства. Бізнес Інформ. 2023. № 6. С. 296-301.

64. Пігуль Н. Г., Бочкарьова Т. О., Кулинич Р. О. Показники рентабельності підприємств різних галузей України та шляхи підвищення їх рівня. Економіка і суспільство. Випуск 10. 2017. С.188-193.

65. Плеханова Т. Є. Визначення факторів ризику зовнішнього середовища підприємства, що реалізує інноваційні проекти. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2022. № 24. Вип. 1. С. 130–134.

66. Побудова та експлуатація електричних мереж. Технічна політика. URL: http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=227966&cat_id=104126

67. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

68. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств : підручник. 8-е вид. К. : КНЕУ, 2013. 385 с.

69. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства. К. : КНЕУ, 2001. 457 с.

70. Попович Д. В. Удосконалення системи управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємств. Молодий вчений. 2018. № 2 (54).

С. 746–749.

71. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-14. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

72. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 р. № 433. URL: <http://visnuk.com.ua/ua/pubs/id/5229>.

73. Продіус Ю. І. Економіка підприємства Харків : «Одисей», 2014. 416 с.

74. Розвиток фінансового менеджменту в умовах хаотичного структурування економіки : монографія / (С. А. Кузнецова, О. В. Лебідь, В. М. Косарев та ін.); за заг. наук. ред. С. А. Кузнецової. Дніпропетровськ : Акцент ПП, 2015. 277 с.

75. Савіна С. С. Управління прибутком в системі фінансового менеджменту підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2023. № 6 (17). С. 321–324.

76. Сідун В. А., Пономарьова Ю. В. Економіка підприємства : навч. посібн. К. : Центр навч. літ-ри. 2018. 436 с.

77. Соколова Е.А., В'юшкова А.І. Проблеми управління прибутком підприємств. Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. 2022. № 32. С. 310-320.

78. Стрішенець О. Аналітичні підходи до управління прибутком на підприємстві. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету ім. Л. Українки. 2022. № 2. С. 18–25.

79. Сьомкіна Т. В. Методологічні засади управління прибутком торговельного підприємства. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2022. № 1 (31). С. 107–113.

80. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз діяльності підприємств : підручник. Львів : ЛБУ НБУ, 2017. 485 с.

81. Тульчинська С. О. Напрями удосконалення управління прибутком на підприємства. 2018. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2018/6.pdf

82. Федоренко В. Г., Діденко О. М., Руженський М. М., Іткін О. Ф. Політична економія : підручник ; за наук. ред. В.Г. Федоренка. К. : Алерта, 2008. 487 с.

83. Фурман І. В. Вектори підвищення ефективності управління прибутком підприємства. Національний вісник Національної Академії статистики, обліку та аудиту. 2022. № 3. С. 55–64.

84. Швабій К. І. Дохід як об'єкт оподаткування. Науковий вісник Національної академії державної податкової служби України. Сер.: Економіка, право. 2019. № 4 (47). С. 105-112.

85. Шматковська Т.О. Концептуальні засади стратегічного управлінського обліку. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2021. № 4. С. 244- 253.

ДОДАТКИ

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «Нек-Сус Інжинірінг»		31.12.2020	
Територія м. Дніпро		за ЄДРПОУ	39467845
Організаційно-правова форма господарювання ТОВ		за КОАТУУ	8036100000
Вид економічної діяльності Ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування		за КОПФГ	230
Середня кількість працівників		за КВЕД	33.14
Адреса, телефон Україна, 49000, Дніпропетровська область, місто Дніпро, вулиця Фурманова, будинок 15, кімната 305			
Баланс (Звіт про фінансовий стан)			
на 31 грудня 2020 року	Форма №1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000		8
первісна вартість	1001		9
накопичена амортизація	1002		1
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	952	4013
первісна вартість	1011	2054	6774
знос	1012	1102	2761
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	952	4021
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4954	13449
Виробничі запаси	1101	4212	5880
Незавершене виробництво	1102	742	7569
Готова продукція	1103		
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6410	27715
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	3474	5589
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1292	2858
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	2363	52
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167	2363	52
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	402	264
Усього за розділом II	1195	18895	49927
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	19847	53948

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	13	13
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2257	4216
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	2270	4229
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2747	9766
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	2747	9766
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	800	1698
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		1282
товари, роботи, послуги	1615	7590	10487
розрахунки з бюджетом	1620	960	2710
у тому числі з податку на прибуток	1621	364	104
розрахунки зі страхування	1625	4	728
розрахунки з оплати праці	1630	13	2710
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	4734	18939
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	729	1399
Усього за розділом III	1695	14830	39953
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
БАЛАНС	1900	19847	53948

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»			31.12.2021
Територія м. Дніпро		за ЄДРПОУ	39467845
Організаційно-правова форма господарювання ТОВ		за КОАТУУ	8036100000
Вид економічної діяльності Ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування		за КОПФГ	230
Середня кількість працівників		за КВЕД	33.14
Адреса, телефон Україна, 49000, Дніпропетровська область, місто Дніпро, вулиця Фурманова, будинок 15, кімната 305			
Баланс (Звіт про фінансовий стан)			
на 31 грудня 2021 року	Форма №1	Код за ДКУД	1801001

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	13	13
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4216	6732
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	4229	6745
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	9766	13481
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	9766	13481
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1698	1495
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	1282	314
товари, роботи, послуги	1615	10487	14629
розрахунки з бюджетом	1620	2710	3487
у тому числі з податку на прибуток	1621	104	145
розрахунки зі страхування	1625	728	781
розрахунки з оплати праці	1630	2710	3029
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	18939	22346
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	1399	417
Усього за розділом III	1695	39953	46498
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
БАЛАНС	1900	53948	66724

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»			31.12.2022
Територія м. Дніпро		за ЄДРПОУ	39467845
Організаційно-правова форма господарювання ТОВ		за КОАТУУ	8036100000
Вид економічної діяльності Ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування		за КОПФГ	230
Середня кількість працівників		за КВЕД	33.14
Адреса, телефон Україна, 49000, Дніпропетровська область, місто Дніпро, вулиця Фурманова, будинок 15, кімната 305			
Баланс (Звіт про фінансовий стан)			
на 31 грудня 2022 року	Форма №1	Код за ДКУД	1801001

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	13	13
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6732	9409
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	6745	9422
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	13481	
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	13481	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1495	2000
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	314	
товари, роботи, послуги	1615	14629	15794
розрахунки з бюджетом	1620	3487	1738
у тому числі з податку на прибуток	1621	145	104
розрахунки зі страхування	1625	781	996
розрахунки з оплати праці	1630	3029	3714
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	22346	3807
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	417	15870
Усього за розділом III	1695	46498	43919
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
	1900	66724	53341

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «Нек-Сус Інжинірінг»		31.12.2020	
		за ЄДРПОУ	39467845
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2020 рік			
		Форма №2	Код за ДКУД
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			1801003
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	77041	33114
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	55500	26570
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	21541	6544
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	227	10
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	17098	4333
Витрати на збут	2150		
Інші операційні витрати	2180	1589	97
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3081	2124
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	692	100
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	2389	2024
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	430	364
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1959	1660
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1959	1660
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	15940	11780
Витрати на оплату праці	2505	29041	6140
Відрахування на соціальні заходи	2510	6281	1326
Амортизація	2515	1660	1038
Інші операційні витрати	2520	28784	11558
Разом	2550	81706	31842
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»		31.12.2021	
		за ЄДРПОУ	39467845
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2021 рік			
	Форма №2	Код за ДКУД	1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	98940	77041
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	71033	55500
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	27907	21541
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	177	227
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	23394	17098
Витрати на збут	2150		
Інші операційні витрати	2180	941	1589
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3749	3081
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	681	692
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3068	2389
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	552	430
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2516	1959
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2516	1959
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	14767	15940
Витрати на оплату праці	2505	40488	29041
Відрахування на соціальні заходи	2510	8743	6281
Амортизація	2515	2582	1660
Інші операційні витрати	2520	35398	28784
Разом	2550	101978	81706
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «Нек-Сус Інжиніринг»			31.12.2022
		за ЄДРПОУ	39467845
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2022 рік			
	Форма №2	Код за ДКУД	1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	116558	98940
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	104052	71033
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	12506	27907
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	949	177
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	8414	23394
Витрати на збут	2150		
Інші операційні витрати	2180	827	941
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	4214	3749
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	949	681
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3265	3068
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	588	552
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2677	2516
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2677	2516
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	41250	14767
Витрати на оплату праці	2505	49453	40488
Відрахування на соціальні заходи	2510	10740	8743
Амортизація	2515	2609	2582
Інші операційні витрати	2520	827	35398
Разом	2550	104879	101978
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		